dialogi
Miesięcznik pedagogiczny

Nr 9 (196)
Listopad 2015
Szczecin
ISSN 2300-9691

Rok zawodowców – kształcenie zawodowe

Okładka: Iwona Sarnicka

Pałac Młodzieży w Szczecinie

Bajkowo-muzyczne spotkania cykliczne

Zdjęcia: Monika Wilczyńska

„Dialogi" Miesięcznik Pedagogiczny

e-mail:
dialogi@palac.szczecin.pl

Wydawca:
Pałac Młodzieży – Pomorskie Centrum Edukacji

Redagują:
Ewa Karasińska
(redaktor naczelna)
Ryszard Goclan
(redaktor techniczny)

Kolegium redakcyjne:
Paweł Bartnik
Katarzyna Fenczak
Róża Czerniawska-Karcz
Bogdan Matławski
Wiesław Seidler

Zastrzegamy sobie prawo do skracania, opracowań, redagowania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Za treść ogłoszeń odpowiedzialności nie ponosimy.

Adres redakcji:
Pałac Młodzieży – PCE
al. Piastów 7
70-327 Szczecin
tel. 91 422 52 61
Konto: **PeKaO S.A.**
II O/Szczecin
75124039271111
001006361605

W numerze:

* **Znaczenie doradcy zawodowego w szkole zawodowej** 4-5

* **Rola SzOK w szkole ponadgimnazjalnej** 6-8
* **Sztuka kulinarna jako mobilizacja i pretekst do realizacji życiowych planów** 9-10

* **„Dziś uczeń, jutro fachowiec"** 11-12

* **Technik obsługi turystycznej – zawód dla pasjonatów** 12-13
* **Kształcenie zawodowe; potrzeby, trudności** 14-16
* **Fach w ręku, dobra praca** 17
* **Kształcenie zawodowe w systemie dualnym...** 18-19
* **Wirtualne laboratoria – sukces innowacji...** 19-20
* **Matura – i co dalej?** 20-21
* **Sukcesy i porażki kształcenia zawodowego osób niepełnosprawnych intelektualnie** 22-23
* **Kulinarna wędrówka dookoła świata...** 24
* **Stawiamy na nowoczesną bazę dydaktyczną...** 25-26

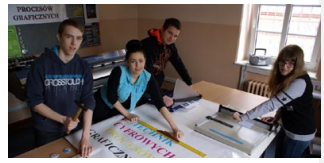

* **Kształcimy na potrzeby rynku pracy** 26-28
* **Dualne kształcenie zawodowe – rozporządzenie podpisane** 29
* **Przyszłość zawodowców – debata** 29

* **Nowoczesne technologie w służbie kształcenia zawodowego** 30-32
* **Nagrodzeni w V Ogólnopolskim Konkursie na List Odręcznie Napisany....** 33
* **Na lądzie i na wodzie** 33
* **... i kropla Bałtyku** 34

Warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje

Sala do wynajęcia

Pałac Młodzieży oferuje do wynajęcia salę multimedialną na 50 osób. Sala znajduje się w budynku nowej siedziby, przy al. Piastów 7 (centrum Szczecina). Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt techniczny, m.in. projektor, rzutnik multimedialny i nagłośnienie w systemie dźwiękowym dolby surround. Można tu zorganizować m.in. warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje. Gwarantujemy pomoc techniczną przy obsłudze.

Warunki wynajmu i terminy rezerwacji – w sekretariacie PM-PCE, tel. 91 422 52 61

Zespół Szkół Łączności w Szczecinie

Znaczenie doradcy zawodowego w szkole zawodowej

W dzisiejszych czasach przy stale zmieniającym się rynku pracy, rosnącym bezrobociu wśród młodych ludzi (przede wszystkim absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) poruszanie się po rynku pracy jest nieodzowną umiejętnością każdego człowieka. Wybór dalszej ścieżki edukacyjnej lub przyszłej drogi zawodowej spoczywa już na uczniach gimnazjum. W wieku 15-16 lat młody człowiek musi podjąć decyzję, dotyczącą jego przyszłego życia edukacyjno-zawodowego, a dokonując wyboru szkoły ponadgimnazjalnej często decyduje o wyborze przyszłego zawodu. Jedni wybierają zawód, o którym marzyli już w dzieciństwie, inni natomiast decyzję podejmują bez zastanowienia, pod wpływem impulsu bądź mody na określone typy szkół lub określone branże, powierzają swój los przypadkowi. Nierzadko młody człowiek z tą decyzją pozostaje sam, ponieważ nie wie, do kogo może zgłosić się o pomoc. W większości polskich szkół nie ma zatrudnionych doradców zawodowych, więc uczniowie nie mają możliwości uzyskania profesjonalnej konsultacji dotyczącej wybranego zawodu lub drogi edukacyjnej. Rodzice nie zawsze są w stanie pomóc dziecku w podjęciu tej trudnej decyzji. Proponują zawody, które sami chcieliby wykonywać lub wykonują, nie zwracając uwagi na zainteresowania, a przede wszystkim preferencje swoich dzieci. Niejednokrotnie ambicjonalnie podchodzą do możliwości swojego wychowanka, bądź pozostawiają młodego człowieka ze stwierdzeniem "decyzja należy do Ciebie, niczego nie będziemy narzucać". Zanim młody człowiek dokona wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, a w konsekwencji przyszłego zawodu, po pierwsze powinien poznać samego siebie. Świadomość swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i preferencji zawodowych jest w tej kwestii priorytetem, ale równie ważne jest poznanie rynku pracy pod kątem zawodów, na które jest zapotrzebowanie. Dopiero poznanie tych elementów pozwala na świadome podjęcie decyzji co do wyboru szkoły (zawodowej lub licealnej), a w konsekwencji przyszłego zawodu i dalszej ścieżki edukacyjnej.

Często do szkół ponadgimnazjalnych trafia młodzież która nie potrafi sprecyzować swoich planów edukacyjno-zawodowych. Zdarzają się również osoby, które nie znają zawodu, w którym postanowiły się kształcić. Bez względu na powód wyboru szkoły gimnazjalista przed podjęciem decyzji powinien posiadać wiedzę o kierunkach kształcenia oraz o zawodach.

Przepisy prawne nakładają na szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne obowiązek organizacji poradnictwa zawodowego,bu umożliwić każdemu uczniowi profesjonalnego wsparcia w wyborze odpowiedniej drogi edukacyjno-zawodowej. Biorąc pod uwagę powyższe obowiązki nałożone na placówki oświatowe, nadrzędnym celem każdej szkoły powinno być przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia, a także stworzenie najbardziej sprzyjających warunków do zaistnienia i poruszania się na rynku edukacyjnym i rynku pracy. Kwestie związane z realizowaniem doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach regulują miedzy innymi Ustawa o Systemie Oświaty, ustawa Karta Nauczyciela ale również rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, a także rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

Zgodnie z § 25 pkt 1 z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach do zadań doradcy zawodowego należy przede wszystkim systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Do zadań nałożonych na doradców zawodowych należą także: gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia, prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej, koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę, a także współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Realizacja wyżej przedstawionych działań i wdrażanie nowych zadań wymaga czasu na ich realizację i odpowiedniej osoby do ich wykonania. W szkołach planowaniem działań edukacyjno-zawodowych i sposobem ich realizacji powinni zajmować się szkolni doradcy zawodowi, a w przypadku braku doradcy zawodowego dyrektor powinien powierzyć te obowiązki nauczycielowi. W większości szkół zadania te wykonuje pedagog szkolny, który obłożony zadaniami wynikającymi ze sprawowania swojej funkcji nie jest w stanie w pełni realizować dodatkowych obowiązków z zakresu doradztwa zawodowego. Ponadto pedagog szkolny często nie posiada kierunkowych kwalifikacji do wykonywania tychże zadań.

Stąd należy wyraźnie podkreślić, że szkolny doradca zawodowy powinien być zatrudniony w każdej **szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej** bez względu na typ szkoły. Możemy założyć, że uczeń, który kształci się w

szkole zawodowej, wybrał już swój przyszły zawód, jednakże badania prowadzone przez doradców zawodowych w jednej z zachodniopomorskich szkół zawodowych wykazują u większości uczniów brak umiejętności planowania dalszej kariery zawodowej czy edukacyjnej, jak również wyraźne deficyty w umiejętnościach poruszania się po rynku pracy. W szkołach zawodowych zadania z zakresu doradztwa edukacyjnego i zawodowego powinny przede wszystkim sprowadzać się do uświadamiania uczniom zmian i konsekwencji, jakie zachodzą na rynku pracy, wykształcenia umiejętności samodzielnego poszukiwania pracy, uświadomienia roli uczenia się przez całe życie i potrzeby ciągłego doskonalenia się oraz udzielania informacji zawodowej o dostępnych możliwościach rozwijania zainteresowań zawodowych uczniów.

Wspomniane już badania miały na celu poznanie motywów wyboru szkoły, a tym samym przyszłego zawodu, w którym uczeń się kształci. Uczniowie odpowiadali na pytania związane ze sposobem i trafnością podejmowania decyzji o wyborze szkoły-zawodu, pokrywaniu się wyobrażeń o zawodzie z rzeczywistością, planów edukacyjno-zawodowych czy też źródeł informacji o przyszłej drodze kształcenia.

Badania te pokazały, że uczniowie często mają problem z podjęciem decyzji co do wyboru szkoły, zdarza się również, że nie znają specyfiki wybranego zawodu. Większość badanych samodzielnie podjęła decyzję o wyborze przyszłej drogi kształcenia, rzadko korzystając z pomocy rodziców czy pedagoga. Niestety wśród ankietowanych nikt nie korzystał z konsultacji u doradcy zawodowego, prawdopodobnie nie było takiego stanowiska w szkole gimnazjalnej. W niektórych przypadkach wybór szkoły, a tym samym zawodu, okazał się decyzją chybioną, niezgodną z zainteresowaniami, a nawet predyspozycjami osobistymi ucznia.

Symptomatyczne były również problemy z podjęciem decyzji dotyczącej dalszej drogi kształcenia po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej. Młodzi ludzie nie potrafili odpowiedzieć na pytanie: czy kontynuować naukę na wyższej uczelni, czy podjąć pracę, a może jednocześnie kontynuować naukę na studiach zaocznych i pracować? Osoby, które zdecydowały się na kontynuację nauki borykały się z problemem, jaką uczelnię wybrać, co studiować (podjąć studia w tym samym bądź w zbliżonym kierunku, co ukończona szkoła, a może wybrać kierunek zupełnie inny). Osoby, które zdecydowały się na pracę nie wiedziały, czy szukać jej w kraju czy za granicą. Co zrobić, by stać się atrakcyjnym kandydatem wśród kilkuset absolwentów wyuczonych w tym samym zawodzie.

Przygotowanie przyszłego absolwenta do planowania drogi zawodowej na ciągle zmieniającym się rynku pracy powinno być zadaniem każdej szkoły. Uczeń ponadgimnazjalnej szkoły zawodowej powinien otrzymać profesjonalne wsparcie z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, szczególnie w obliczu reformy kształcenia zawodowego. Znajomość kwalifikacji w poszczególnych zawodach w połączeniu z możliwością szybkiego przebranżowienia stwarza szansę na zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród absolwentów szkół zawodowych. Należy stale uświadamiać młodemu człowiekowi, że w dzisiejszych czasach, przy tak szybkim postępie technologicznym, kształcenie ustawiczne jest nieodzownym elementem funkcjonowania na rynku pracy.

Rola doradcy zawodowego w szkołach zawodowych jest ogromna. To dzięki niemu uczniowie, rodzice i nauczyciele będą mieli łatwiejszy dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej. Uczniowie będą mogli korzystać z porad indywidualnych i uczestniczyć w zajęciach warsztatowych ułatwiających wejście na rynek pracy, poznają swoje możliwości i predyspozycje zawodowe oraz zaplanują własną karierę zawodową. Udzielona przez doradcę zawodowego pomoc przyczyni się do wyeliminowania lub ograniczenia wielu niewłaściwych wyborów w przeszłości, zaś szkoła zrealizuje zobowiązania wynikające z przepisów prawa dotyczących poradnictwa zawodowego.

Taki model doradcy realizowany jest od lat w Zespole Szkół Łączności w Szczecinie umożliwiając szkole realizację zadań nie tylko dla społeczności uczniowskiej, ale również środowiska lokalnego poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnzjalnymi, pracodawcami czy uczelniami wyższymi naszego regionu. Szkolny doradca zawodowy jest także inicjatorem wielu akcji, przedsięwzięć i konkursów mających na celu zwiększenie świadomości zawodowej.

Podsumowując, często niedoceniana rola doradcy jest różna w zależności od etapu edukacyjnego. Równie ważnym zadaniem w szkole gimnazjalnej jest zbadanie predyspozycji młodego człowieka, przedstawienie oferty szkół ogólnokształcących i zawodowych jak również uświadomienie rodziców o możliwościach ich dziecka. W szkole ponadgimnazjalnej doradca zawodowy powinien nadal służyć pomocą w wyborze dalszej drogi kształcenia oraz planowaniu kariery zawodowej. Tak szeroki i odpowiedzialny zakres zadań wymaga osób profesjonalnie wykształconych i zaangażowanych, dla których doradztwo jest pasją a nie tylko dodatkowym obowiązkiem z którego w nawale innych zadań najprościej wywiązać się poprzez kolejne statystyki, słupki i raporty.

Od 1952 nasze mury opuściło ponad 9000 absolwentów.

Kształcimy w zawodach:

- technik teleinformatyk
- technik telekomunikacji
- technik elektronik
- technik ekonomista
- monter elektronik
- monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych

Zapraszam do odwiedzenia naszego portalu www.zsl.szczecin.pl

Krystyna Stelmach-Tyszko
– Doradca Zawodowy
w Zespole Szkół Łączności w Szczecinie

Zespół Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie

Rola SzOK w szkole ponadgimnazjalnej

Szkolny Ośrodek Kariery (SzOK) w Zespole Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie działa od września 2013r. Głównym celem SzOKu jest przygotowanie ucznia do poznania i rozwinięcia w sobie cech człowieka przedsiębiorczego, odważnie sięgającego po wszystko co oferuje mu świat biznesu i nauki. W realiach gospodarki rynkowej niezmiernie ważnym aspektem jest zdobycie umiejętności świadomego kierowania swoją karierą zawodową. Takie działania pozwolą naszym absolwentom odnaleźć się na rynku pracy. Pracownicy o wyższych kwalifikacjach – poziomie wiedzy, umiejętnościach, cechach psychofizycznych – uzyskujący w pracy ponadprzeciętne rezultaty, spychają na margines ludzi gorzej przygotowanych zawodowo. Działalność SzOKu jest ściśle związana z potrzebą zapewnienia pomocy uczniom na miejscu, w szkole. Staramy się, by kiedyś nasi absolwenci stali się odważnymi i pewnymi swoich kompetencji pracownikami poszukiwanymi na rynku pracy w kraju jak i zagranicą.

Nasza codzienność w działaniach SzOK-u to indywidualna i grupowa praca z uczniami obejmująca m.in. poznanie własnych predyspozycji i zainteresowań, kształtowanie umiejętności dokonywania adekwatnej samooceny, planowanie własnego rozwoju zawodowego pod kątem mobilności zawodowej, poznanie grup zawodowych i specjalności, poznanie potrzeb lokalnego rynku pracy, kształtowanie umiejętności pracy zespołowej i poznanie zasad komunikacji interpersonalnej oraz udzielanie informacji o placówkach edukacyjnych.

Ważnym aspektem działań SzOKu jest współpraca z instytucjami świata biznesu i nauki, pracodawcami, z lokalnymi publicznymi służbami zatrudnienia, udział w konferencjach, seminariach szkoleniowych i warsztatach z zakresu doradztwa i poradnictwa zawodowego.

Co roku bierzemy czynny udział w Ogólnopolskich Dniach Kariery organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Uczniowie mają wówczas możliwość skorzystania z grupowych warsztatów oraz indywidualnych badań predyspozycji zawodowych przeprowadzonych przez doradców zawodowych.

Nasi uczniowie przygotowywani są również do prowadzenia własnego biznesu. Na zajęciach opracowują biznesplany swoich przyszłych, wymarzonych firm, poznając przy tym wady i zalety samozatrudnienia. Aby wzmocnić pozytywny aspekt takiej drogi zawodowej organizujemy spotkania z absolwentami naszej szkoły, którym udało się odnieść sukces w świecie biznesu, polityki i branży gastronomicznej. Nie zapominamy również o współpracy z urzędami organów administracji państwowej. W ramach przybliżania naszym uczniom prawnych aspektów prowadzenia własnej działalności gospodarczej co roku odwiedzają naszą szkołę pracownicy Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz przedstawiciele banków. Nawiązaliśmy również współpracę z Państwową Inspekcją Pracy, która w ramach konkursów i zajęć promuje proaktywne postawy uczniów szkół ponadgimnazjalnych w zakresie wiedzy o bhp i prawie pracy, a także popularyzuje idee kultury bezpieczeństwa oraz wagę dbałości o jakość stanowisk pracy i bezpieczeństwo pracy.

Oprócz wprowadzania uczniów w świat przedsiębiorstw komercyjnych staramy się pokazać młodzieży rolę przedsiębiorstw społecznych i gospodarki społecznej. Dlatego nasi uczniowie brali udział w projekcie *„Przedsiębiorczość społeczna – Lubię to!”* zrealizowanego przez Polską Fundację Społeczeństwa Przedsiębiorczego. Jego celem było podniesienie wiedzy i świadomości uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego na temat funkcjonowania oraz roli przedsiębiorstw spo-

łecznych i gospodarki społecznej. Uczniowie brali udział w spotkaniach dotyczących założenia działalności gospodarczej w formie: fundacji, spółdzielni, stowarzyszenia. Spotkania miały na celu promowanie i upowszechnianie idei przedsiębiorczości społecznej oraz dobrych praktyk w tym obszarze, zapewnienie szerszej wiedzy na temat przedsiębiorstw społecznych, czy zwalczanie istniejących stereotypów („spółdzielnie to relikt przeszłości"). Jest to szczególnie istotne w polskich realiach. Polska jeszcze wiele lat będzie krajem na dorobku, borykającym się w wieloma palącymi problemami społecznymi.

Współpracujemy również z uczelniami wyższymi. Organizujemy wycieczki do Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, na wydziały Uniwersytetu Szczecińskiego, gdzie uczniowie mają okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną oraz poznanie działalności uczelni. Co roku nasi uczniowie uczestniczą w warsztatach z doradcą zawodowym na temat: autoprezentacji zawodowej, radzenia sobie ze stresem oraz umiejętności pisania CV i listu motywacyjnego. Zajęcia prowadzone są przez specjalistów z Biura Karier Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum.

Współpraca z uczelniami wyższymi dotyczy nie tylko uczniów, ale również nas nauczycieli pracujących na rzecz Szkolnego Ośrodka Kariery. Zdajemy sobie sprawę, iż pomoc uczniom w kształtowaniu ich przyszłej kariery zawodowej, wymaga od nas samych ciągłego rozwoju i poznawania nowych trendów w doradztwie zawodowym. Z tego też powodu wzięliśmy udział w innowacyjnym projekcie *„Platforma rozwoju kształcenia zawodowego"*, który został zorganizowany przez Wyższą Szkołę Administracji Publicznej w Szczecinie oraz inne instytucje zajmujące się doradztwem zawodowym. W ramach projektu uczestniczyliśmy w szkoleniach i warsztatach dla nauczycieli i szkolnych doradców zawodowych na temat programów doradczych dotyczących kształcenia zawodowego. Poza tym szkoła otrzymała bezpłatny dostęp do multimedialnej platformy internetowej www.platforma-zawodowa.pl, dostęp do trzech programów doradztwa zawodowego, a nasi uczniowie z Zasadniczej Szkoły Zawodowej uczestniczyli w cyklu 8-godzinnych zajęć z doradztwa zawodowego.

Współpracujemy również z uczelniami spoza Szczecina. W zeszłym roku wzięliśmy udział w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Studium Prawa Europejskiego w Warszawie. Efektem współpracy w ramach konkursu było zdobycie przez Zespół Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja certyfikatu *„Szkoła zawodowych perspektyw"*. Udział w procedurze konkursowej był istotny ze względu na fakt, iż rok szkolny 2014/2015 został ogłoszony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Rokiem Zawodowców. Praca nad zadaniami konkursowymi trwała cały rok. Zmierzenie się z jego kryteriami wymagało zaangażowania uczniów w szerokiej gamie działań zmierzających do zastanowienia się nad ich przyszłą karierą zawodową.

Od kilku lat prowadzimy owocną współpracę z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Uczestniczymy w organizowanym przez Fundację „Dniu przedsiębiorczości". Istotą Dni przedsiębiorczości jest włączenie dorosłych – wolontariuszy z firm i instytucji – w edukację młodych ludzi. Dzięki zaangażowaniu tych osób uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w całym kraju mogą spędzić kilka godzin na konkretnym stanowisku pracy w ramach jednodniowych praktyk. Dzięki temu mogą zweryfikowa swoje wyobrażenia o wymarzonym zawodzie, pozyska informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do jego wykonywania, jak również doświadczyć związku pomiędzy wykształceniem a karierą zawodową.

We współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości uczestniczymy również co roku w Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości (ŚTP). Pomysłodawcami Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości są: były premier Wielkiej Brytanii, Gordon Brown, brytyjska rządowo-biznesowa organizacja Make Your Mark oraz amerykańska Fundacja Kauffmana. Jest on organizowany w Polsce już raz ósmy i obchodzony jednocześnie w 143 krajach świata.

W ramach ŚTP i programu *„Otwarta firma – Biznes przy tablicy"* zapraszamy na spotkania z młodzieżą naszej szkoły lokalnych przedsiębiorców, przedstawicieli biznesu i nauki, ludzi sukcesu którzy chcą aktywnie wspierać przedsiębiorcze postawy i inicjatywy młodych ludzi. Dla przedsiębiorstwa to wspaniała okazja do promocji oraz nawiązania nowych kontaktów w środowisku lokalnym, szkoła natomiast otrzymuje możliwość wzbogacenia swo-

jej oferty edukacyjnej o ciekawe zajęcia przygotowujące uczniów do wejścia na rynek pracy i do aktywnego oraz świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym.

W ramach ŚTP nasi uczniowie uczestniczą w turnieju gry rozwijającej postawy przedsiębiorcze *„Chłopska Szkoła Biznesu”*. Rozgrywki organizowane są przez Książnicę Pomorską. „Chłopska Szkoła Biznesu” to ekonomiczne gra planszowa inspirowana niezwykłą historią jednej z małopolskich miejscowości – Andrychowa i poprzez swoją atrakcyjną formułę – naukę w działaniu – służy rozwijaniu przedsiębiorczości i kompetencji społecznych. Uczestnicy gry wcielają się w role historycznych przedsiębiorców z Andrychowa (piekarza, kowala, tkacza), wytwarzają towary (chleby, bryki, płótna), handlują ze sobą i organizują wyprawy handlowe do miast Europy. Wygrywa gracz, któremu uda się zgromadzić największy kapitał. Gra wymaga od graczy nieustannych negocjacji i konkurowania, ale też tworzenia spółek i współpracy. Rozgrywki przedstawiają symulację podstawowych mechanizmów rynkowych w sposób angażujący nie tylko intelekt, ale i emocje graczy.

Niezwykle ważne jest dla nas, aby nasi uczniowie poznali swoje kompetencje zawodowe. Z tego powodu wzięliśmy udział w kampanii społecznej *„Świadomie wybieram Przyszłość”*. Pomysłodawcą i głównym organizatorem kampanii była firma HR System, wydawca portalu KluczDoKariery.pl. Celem kampanii było pokazanie młodzieży, iż posiadają konkretne typy osobowości zawodowej oraz, że mogą sami kształtować własną ścieżkę kariery zgodną z ich osobistymi preferencjami i predyspozycjami zawodowymi. W ramach tej kampanii wszyscy uczniowie Gastronomika poddani zostali testom psychologicznym. Był to Kwestionariusz Obszarów i Kompetencji Zawodowych oraz Kwestionariusz Przedsiębiorczości. Wyniki testów miały na celu poznanie przez uczniów swoich predyspozycji zawodowych oraz poznanie ich przygotowania do prowadzenia po szkole własnej działalności

Staramy się, aby działania SzOKu były swoistym pomostem dla naszych uczniów, pomiędzy instytucjami resortu pracy, placówkami resortu edukacji i światem biznesu. Wierzymy, iż profesjonalne działania doradcze w szkole, mogą i powinny skutkować mniejszą ilością klientów w publicznych służbach zatrudnienia. A współdziałanie i współpraca ze światem biznesu, przenoszenie wzorców i standardów działania, wspólne lobbowanie na rzecz rozwijania kompetencji twardych i miękkich, to zadanie SzOKu, które staramy się wypełniać każdego dnia w szkole.

Rolą Szkolnego Ośrodka Kariery w polskiej szkole ponadgimnazjalnej jest wspomaganie uczniów w procesie poznania siebie i podejmowania właściwych decyzji zawodowych. Staramy się w naszej codziennej pracy rozwijać w nich umiejętności korzystania z informacji o rynku pracy i poznanie czynników zwiększających powodzenie w znalezieniu wymarzonej pracy. Chcielibyśmy, aby nasi uczniowie uwierzyli, iż ich sukces zawodowy jak i osobisty zależy tylko od nich samych – ich zaangażowania, motywacji i pracy.

Opracowanie:
Anna Barcicka
– opiekun SzOK, doradca zawodowy, nauczyciel przedmiotów ekonomicznych i informatycznych
Sylwia Pawlus
– opiekun SzOK, nauczyciel przedmiotów ekonomicznych

Zespół Szkół Nr 6 w Szczecinie

Sztuka kulinarna jako mobilizacja i pretekst do realizacji życiowych planów

Wraz z wdrożoną od 1 września 2012 r. modernizacją systemu kształcenia zawodowego i ustawicznego, weszła w życie nowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego, ustalona rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. Nowe ujęcie zawodów w klasyfikacji polega przede wszystkim na tym, że nie tylko określa ona zawody i wskazuje typ szkoły, w którym może być prowadzone kształcenie w danym zawodzie, ale także wskazuje i nazywa wyodrębnione w nich kwalifikacje. Te zmiany doprowadziły do przeorganizowania nauczania i dostosowania potrzeb do zmieniającego się rynku pracy i oczekiwań pracodawców, aby absolwent współczesnej szkoły zawodowej posiadał solidną wiedzę i konkretne umiejętności potwierdzone dyplomem. Nasza szkoła wyszła temu naprzeciw, opracowała własne programy nauczania do nowo powstałych zawodów, aby podnieść efektywność i skuteczność kształcenia. W tym celu do każdego zawodu powołane zostały przez dyrektora szkoły zespoły autorskie, w skład, których wchodzili nauczyciele wszystkich przedmiotów/modułów w danym zawodzie. Rozpoczęliśmy również kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w kwalifikacjach T.06 i T.15, wspomagając rozwój zawodowy osób dorosłych, którzy mogą zdobyć nowe kwalifikacje/umiejętności lub całkowicie zmienić zawód.

Nasi uczniowie od września 2012 r. rozpoczęli naukę wg nowej podstawy programowej i nowych programów nauczania. Pierwsi absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w poprzednim roku szkolnym opuścili szkołę, otrzymując dyplomy potwierdzające umiejętności zawodowe. Wielu z nich podjęło pracę zgodnie z wyuczona profesją. Klasy techniczne są już po egzaminach z pierwszej kwalifikacji, przygotowując się do zdania następnej.

Szkoła gastronomiczna to nie tylko wiedza teoretyczna, to przede wszystkim umiejętności praktyczne, bez których absolwenci nie mają szans na współczesnym rynku pracy. Współpraca z pracodawcami, podczas organizowania praktyki zawodowej i zajęć praktycznych, przynosi obopólne korzyści - szkoła podnosi poziom nauczania a pracodawca otrzymuje wykwalifikowanych, dobrych pracowników, których cechują – samodzielność myślenia, twórcze działania i wytrwałość w dążeniu do celu.

Fundamentalnym czynnikiem efektywnego i skutecznego nauczania jest bez wątpienia motywacja uczniów zarówno tych, którzy wykazują większe zainteresowanie nauką, są aktywni na różnych płaszczyznach działania szkoły, jak i tych mających trudności w nauce. Rozwój człowieka to najlepsza inwestycja – rola nauczyciela polega, więc na tym, aby uzyskać poprzez swe działania jak najwyższy stopień motywacji.

Uzyskaliśmy certyfikat ***„Szkoły Promującej Zdrowie”*** na lata 2014-2019, aby to osiągnąć zrealizowaliśmy szereg projektów i programów.

Uczestniczyliśmy w wycieczkach tematycznych m. in w wykładach w „Szkole zdrowia” profesora nauk medycznych Jacka Rudnickiego. Organizowaliśmy szkolenia i wykłady np. „Dzień walki z osteoporozą”, „Dzień walki z otyłością”, „Dzień wody”, „Dzień walki z rakiem”, „Dzień walki z czerniakiem”, „Światowy dzień bez papierosa”. Zapraszaliśmy specjalistów z różnych dziedzin zdrowia do naszej szkoły np. organizując „Warsztaty z celiakii”. Uczestniczyliśmy w **wojewódzkiej konferencji** na temat **„Zasad prawidłowego żywienia w aspekcie chorób cywilizacyjnych”**. Organizowaliśmy akcje charytatywne, które są stałym elementem naszych działań na rzecz zdrowia. W naszej szkole prowadzonych jest szereg warsztatów , np. „Żyj zdrowo i aktywnie”, „Stop nadwadze i otyłości”.

Zajęcia dodatkowe prowadzone w ramach kół zainteresowań „Młodego cukiernika” czy „Młodego gastronoma” są bogate w doświadczenie, kreatyw-

ność, ale przede wszystkim działania praktyczne, które szlifują umiejętności. W trakcie takich spotkań staramy się zapraszać najlepszych fachowców z branży. Spotykając się z mistrzami cukiernictwa, podpatrujemy, uczymy się, doskonalimy swój warsztat. Podczas zajęć Koła Młodego Gastronoma uczymy się twórczego myślenia, rozwijamy swoją wyobraźnię. Koła mają zaplanowane tematycznie spotkania, zgodnie z kalendarzem kulinarnym oraz sugestiami uczniów. W czasie warsztatów podpatrujemy poczynania naszych starszych kolegów, którzy kilka lat temu ukończyli szkołę a teraz dzielą się z nami swoimi umiejętnościami.

Oprócz kół uczniowie chętnie biorą udział w konkursach kulinarnych i cukierniczych. Szkoła jest organizatorem dwóch konkursów: Wojewódzkiego Konkursu Sztuki Kulinarnej i etapu wojewódzkiego Turnieju na Najlepszego Ucznia w Zawodzie Cukiernik. Zawsze osiągamy w nich bardzo wysokie lokaty.

Ważne jest, aby wspierać rozwój uczniów posiadających zawodowe uzdolnienia. W pracy dydaktycznej bardzo ważnym działaniem jest zainwestowanie w uczniów, których określa się, jako zdolnych lub wybitnie zdolnych. To największy potencjał szkoły, a zadaniem nauczyciela jest odnaleźć takie jednostki wśród rzeszy uczniów i umożliwić im rozwijanie swoich zainteresowań, pasji i zdolności.

Rokrocznie znajdujemy kilku pasjonatów i artystów, którzy biorą udział w zewnętrznych konkursach kulinarnych i cukierniczych. Nie obce są nam zmagania w ogólnopolskich konkursach zawodowych: „Zgotuj sobie sukces", „Kuchnia Polska Wczoraj i Dziś", „Młody Kreator Sztuki Kulinarnej", Expo Sweet, „Mistrz Branży", nasz regionalny „Poszukiwacze Smaków".

Olimpiady, w których zawsze bierzemy udział, przynosząc chlubę naszej szkole i wzbogacając swoją wiedzę, to Olimpiada Wiedzy o Żywieniu i Żywności, (której od 1995 r. jesteśmy współorganizatorem wraz z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu), Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (w tym roku w bloku Żywienie człowieka i gospodarstwo domowe – „Gastronomia" i „Technologia żywności"), Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK.

Uczniowie przygotowujący się do udziału w olimpiadach, realizują treści ponadprogramowe (na poziomie akademickim), głównie z zakresu wiedzy teoretycznej. Stosujemy indywidualne i grupowe formy pracy z uczniem zdolnym preferując metodę projektów, metodę przewodniego tekstu, burzę mózgów, ćwiczenia problemowe, metodę przypadków i dyskusję dydaktyczną.

Doskonalenie zawodowe to również długoletnia współpraca ze Szkołą Zawodową okręgu Uecker - Randow. W poprzednim roku szkolnym obchodziliśmy dziesięciolecie tego przedsięwzięcia. Najważniejszymi celami tego projektu były: integracja młodzieży, przełamanie barier językowych

i mentalnych, doskonalenie umiejętności językowych, w tym języka zawodowego. Dzięki współpracy poznaliśmy sztukę kulinarną i cukierniczą naszych sąsiadów zza Odry, oraz poznaliśmy historię i walory turystyczne regionu.

Najwyższy poziom przygotowania do zawodu zapewnia uczniom wysoko wykwalifikowana kadra, z której większość stanowią absolwenci tej szkoły, dla których zwód nauczyciela jest pasją.

mgr inż. Renata Dziczkiewicz
mgr inż. Małgorzata Piecyk
– nauczycielki dyplomowane teoretycznych przedmiotów zawodowych
w Zespole Szkół Nr 6 im. M. Reja w Szczecinie

Zespół Szkół Nr 6 w Szczecinie

„Dziś uczeń, jutro fachowiec”

– czyli kształcenie zawodowe kelnerów odpowiadające współczesnemu rynkowi pracy

Współczesny rynek branży hotelarsko-gastronomicznej jest miejscem niezwykle dynamicznych przemian, determinowanych przez zmieniające się gusta gości, trendy kształtowane w licznych programach o tematyce kulinarnej oraz coraz większą świadomość jakości potraw i napojów, które spożywamy. Na tle tych przemian należałoby więc zadać sobie pytanie : jak przygotować kolejne pokolenia osób podejmujących pracę w gastronomii?

Jednym z większych wyzwań we współczesnym kształceniu zawodowym staje się wszechstronne przygotowanie młodego człowieka do odnalezienia swojego miejsca na tym dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Istotą wyboru odpowiednich narzędzi i metod kształcenia będzie wsłuchanie się w głos samych odbiorców tych usług, jak również osób zajmujących się na co dzień prowadzeniem „gastronomicznego biznesu”. W poniższym artykule przedstawię proces kształcenia ucznia szkoły gastronomicznej w zawodzie kelner, którego finalnym efektem ma być wypuszczenie na rynek pracy osób cenionych i poszukiwanych przez pracodawców.

Od dekady wraz z innymi nauczycielami przedmiotów zawodowych Zespołu Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie zajmuję się przygotowaniem zawodowym młodzieży Technikum Hotelarskiego i Technikum Gastronomicznego. W tym czasie zaobserwowałem zmiany jakie zaszły w procesie kształcenia zawodowego. Po okresie wielkiej popularności kierunków ogólnokształcących, od kilku lat szkolnictwo zawodowe przeżywa niejako „renesans”, związany z pojawieniem się na rynku pracy nowych szans szybszego i lepszego znalezienia własnego startu w karierze zawodowej. Istotną rolę w przygotowaniu tego startu odgrywa więc odpowiednie kształcenie zawodowe. W Zespole Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja staramy się stworzyć jak najlepsze warunki do kształtowania wiedzy i umiejętności odpowiadających współczesnym wymaganiom pracodawców. Zawód kelnera w odróżnieniu od innych w branży gastronomicznej nie jest może tak medialny, jednakże uświadomić należy sobie fakt, że jest on niezwykle ważny, gdyż to kelner jest przecież wizytówką każdej restauracji. Obecnie to nie tylko osoba odpowiadająca za podawanie potraw i napojów, jest ona zarazem „przewodnikiem" po świecie kuchni, smaków i aromatów pozostawiających nierzadko niezatarte wspomnienia gości korzystających z usług gastronomicznych. Na podstawie prowadzonych obserwacji i rozmów z właścicielami lokali gastronomicznych wynika wniosek, iż kelner ma być również osobą otwartą na ciągłe doskonalenie swoich umiejętności, nieobawiającą się zmian dotyczących trendów i technologii gastronomicznych.

Tworząc ofertę edukacyjną dla zawodów kelner oraz technik żywienia i usług gastronomicznych w Zespole Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie staraliśmy się sprostać wyzwaniu, jakim jest stworzenie prawdziwych fachowców w swojej specjalnościach. Codzienna praca nauczycieli i uczniów skupia się więc na ugruntowaniu wiedzy, jak również wykształtowaniu umiejętności pożądanych przez pracodawców. Podstawą naszej codziennej misji jest przygotowanie młodego człowieka, który ma za zadanie osiągnąć podstawowy cel w postaci zdanych egzaminów kwalifikacyjnych, jednakże pragniemy również wypuścić na rynek pracy absolwenta, który będzie mógł powiedzieć o sobie „jestem fachowcem w swojej dziedzinie”. Podczas zajęć z obsługi gościa w szczecińskim gastronomiku przygotowujemy młodego człowieka do wykonywania wszystkich zadań wchodzących w kompetencje kelnera, jak również staramy się rozbudzić pasję, tak pomocną w późniejszym życiu zawodowym. Okres reformy szkolnictwa zawodowego zaowocował stworzeniem nowego, modułowego programu nauczania dla zawodu kelner, którego sam jestem współautorem. Wybór takiej formy

programu pozwolił skoncentrować dodatkowe działania na kształtowaniu manualnych umiejętności praktycznych młodych ludzi, z którymi nierzadko mają problemy.

Ponadto uczeń Zespołu Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie ma możliwość do kształtowania umiejętności, poprzez udział w praktykach zawodowych organizowanych w hotelach, restauracjach, jak również na promach pasażerskich. Dodatkowo ofertę edukacyjną wzbogacają kursy organizowane w czasie pozalekcyjnym, na których uczniowie różnych kierunków poszerzają swoje kompetencje w obszarze baristyki lub sztuki barmańskiej. W czasie szybkiego rozwoju technologii informacyjnej, również sam sposób przekazywanie wiedzy musi być ukierunkowany na konkretne potrzeby ucznia, aktywizując go tym samym do czynnego uczestnictwa w zajęciach. Kelner należy obecnie wydawać by się mogło do zawodów mało atrakcyjnych, jednakże przyjmując odpowiednią formę kształcenia , można uatrakcyjnić ten kierunek. Nauczyciele naszej szkoły, odpowiedzialni za przygotowanie tych „frontowych" pracowników lokali gastronomicznych podczas zajęć często wykorzystują materiały multimedialne, specjalistyczne programy do rejestrowania zamówień, autorskie filmy instruktażowe, a także materiały opublikowane na portalu facebook. Jedną z najlepszych metod kształcenia przyszłych kelnerów jest stworzenie uczniom możliwości realnego kontaktu z gościem. Oprócz praktyk zawodowych w Zespole Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja z racji świadczonych usług cateringowych uczniowie biorą również czynny udział w przygotowaniu i obsłudze przyjęć okolicznościowych oraz eventów, co przekłada się na możliwość kontaktu z realnym a często wymagającym gościem. Efektem tych zajęć jest wykształtowanie poprawnych technik komunikacji interpersonalnej oraz większe zaangażowanie młodych ludzi w wykonywanie czynności zawodowych.

Wszystkie omawiane powyżej działania w rezultacie owocują wypuszczeniem na rynek ludzi wszechstronnie przygotowanych do pracy zawodowej, a niejednokrotnie odnoszących w późniejszym czasie sukcesy zarówno w kraju jak i poza jego granicami. Dzięki doborowi odpowiednich metod kształcenia zawodowego naszą szkołę w ostatnich latach opuściło kilka osób piastujących obecnie stanowiska menadżerskie lub będących uznanymi barmanami w Polsce, Niemczech, czy Wielkiej Brytanii.

mgr Łukasz Małecki
– nauczyciel mianowany teoretycznych przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Nr 6 im. M. Reja w Szczecinie

W Zespole Szkół Nr 6 im. M. Reja w Szczecinie (Gastronomik)

Technik obsługi turystycznej – zawód dla pasjonatów

W Zespole Szkół Nr 6 im. M. Reja w Szczecinie (Gastronomik) od czterech lat kształcimy, według autorskiego programu nauczania uczniów w zawodzie technik obsługi turystycznej. Absolwent tego kierunku ma możliwość pracy w wielu gałęziach branży turystycznej, m.in. w biurach podróży, regionalnych i lokalnych organizacjach turystycznych, punktach informacji turystycznej, hotelach, firmach incentive, działach promocji jednostek podziału terytorialnego, urzędach. Istnieje też możliwość rozpoczęcia własnej działalności, jako organizator turystyki. Dla osób aktywnych, które nie wyobrażają sobie pracy za biurkiem również jest duży wybór. Mogą podjąć pracę jako animator, pilot wycieczek, rezydent, przewodnik miejski lub terenowy.

W związku z tak szerokim wachlarzem wyboru drogi zawodowej, bardzo ważne jest wszechstronne kształcenie, które pozwoli absolwentowi odnaleźć się w każdym miejscu pracy i sytuacji. Oczywiście priorytetem jest odpowiednie przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego. Jednak kształcenie zawodowe powinno być też oparte na praktyce i faktycznym kontakcie z zawodem. Uczeń jeszcze na etapie szkoły powinien mieć dobre rozeznanie w branży, której za chwilę stanie się częścią. A co najważniejsze określić, na jakich stanowiskach chciałby pracować, a jakie mu zupełnie nie odpowiadają. Ważne jest odnalezienie swojego miejsca na rynku i czerpanie radości z pracy. W turystyce jest miejsce tylko dla pasjonatów, którzy będą potrafili zarazić innych swoją chęcią

poznawania nowych ludzi, miejsc, obyczajów i popchnąć ich do ruszenia ku nowej przygodzie, jaką jest turystyka.

Powyższe powody skłoniły szkołę do stworzenia uczniom okazji poznania szerokich możliwości, jakie daje im praca w turystyce. Nasza szkoła doskonale rozumie, że aby wykształcić wartościowego pracownika i dać mu szansę na dobry start w życiu zawodowym, realizacja jedynie programu nauczania to zdecydowanie za mało. Dlatego też dokładamy wszelkich starań, aby uczniowie mogli zdobywać wiedzę, umiejętności i tak bardzo dziś potrzebne kontakty z rynkiem pracy.

Zgodnie z programem nauczania w drugiej klasie odbywają się praktyki w sali symulacyjnej, gdzie uczeń poznaje techniki pracy biurowej typowej dla touroperatorów.

W następnej klasie przychodzi czas na praktyki w biurach podróży, organizacjach turystycznych i innych podmiotach zajmujących się obsługą ruchu turystycznego. Klasy technik obsługi turystycznej objęte są patronatem Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego, który zajmuje się kształceniem m.in. na kierunku Turystyka i Rekreacja. Dzięki tej współpracy uczniowie mają możliwość czerpania wiedzy i doświadczeń zarówno od kadry naukowej, jak i starszych kolegów, np. podczas wspólnego wyjazdu na targi turystyczne ITB Berlin. Uczestniczymy też w organizowanych przez wydział spotkaniach z podróżnikami, które są okazją do poznania ciekawych miejsc, ludzi, a także zarażenia się pasją podróżowania. Doskonałym uzupełnieniem i okazją do wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce jest udział uczniów w Ogólnopolskim Młodzieżowym Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym. Mogą wykazać się wiedzą z zakresu krajoznawstwa, turystyki kwalifikowanej oraz umiejętnością orientacji w terenie, czytania mapy i rozwikłania zagadek w grze miejskiej. Podjęliśmy również współpracę z podmiotami branży turystycznej: Urzędem Marszałkowskim, PTTK, Zachodniopomorską Regionalną Organizacją Turystyczną, Zachodniopomorską Izbą Turystyki, Hotelem Radisson BLU. Dzięki współpracy z firmami i instytucjami staramy się wykreować sylwetkę absolwenta, który będzie wysoko oceniany na rynku pracy. Szkoła i nauczyciele starają się wspomagać wszechstronny rozwój uczniów np. przez organizację kursu Animatora Turystyki Dzieci i Młodzieży. Właśnie dzięki niemu udało się uczniom uzyskać pierwszą pracę w branży turystycznej jeszcze przed ukończeniem szkoły.

W przyszłości zamierzamy, przy współpracy z przedsiębiorcami rynku szczecińskiego, rozpocząć organizację cyklicznych imprez turystycznych dla mieszkańców naszego miasta.

W trakcie przygotowania i realizacji tych imprez uczniowie będą mogli sprawdzić się w przyszłym zawodzie i nawiązać kontakty z pracodawcami.

Podsumowując, w kształceniu w zawodzie technik obsługi turystycznej stawiamy na wyjście z ław szkolnych, poznanie otoczenia gospodarczego, specyfiki zawodu i nawiązywanie kontaktów z przyszłymi pracodawcami. Dzięki temu nasi uczniowie już na etapie kształcenia mogą pokazać się z jak najlepszej strony i bez problemu znaleźć zatrudnienie po zakończeniu edukacji. Doskonałym przykładem do naśladowania dla nich może być nasz absolwent, Zdzisław Jerzy Steć, działacz PTT i PTTK, który był wielokrotnie nagradzany za swój wkład w rozwój krajoznawstwa, turystyki i organizację wielu niezapomnianych imprez turystycznych. Ostatnio uhonorowany wpisem do Encyklopedii Szczecina. Mamy nadzieję, że dzięki naszym staraniom mury szkoły opuszczą wartościowy młodzi ludzie, którzy na stałe zapiszą się na kartach historii szczecińskiej branży turystycznej.

mgr Jacek Woch i mgr Anna Narzekalak
– nauczyciele przedmiotów turystycznych
w Zespole Szkół Nr 6 im. M. Reja w Szczecinie

Zespół Szkół Rzemieślniczych w Szczecinie

Kształcenie zawodowe: potrzeby, trudności

Marginalizacja kształcenia zawodowego zaczęła się już od roku 1989, w ramach przechodzenia od gospodarki planowej, komunistycznej do wolnorynkowej. Pierwszymi ofiarami wielkiej reformy stały się, wraz z likwidacją, przekształceniami zakładów państwowych – szkoły przyzakładowe. Likwidacja zakładu pociągnęła za sobą likwidację szkół. Pozostał tylko problem zagospodarowania dużej liczby uczniów, których nauka w liceum lub technikum nie interesowała lub której nie mogli podołać. Po udanej reformie prof. L. Balcerowicza – gospodarka zaczęła się intensywnie rozwijać, a fachowców nie było skąd brać. Reformatorzy oświaty z końca XX i początku XXI wieku postanowili zwiększyć liczbę osób z wykształceniem średnim, uczących się w liceach, liceach profilowanych i technikach. W 2010 i 2012 – kolejne reformy pogarszały tylko sytuację szkolnictwa zawodowego. To pokłosie zdania ministra M. Handke, że najbardziej wartościowym dokumentem jest dyplom szkół wyższych, co spowodowało odpływ kadry nauczycielskiej, obniżenie jakości kształcenia i dalsze pogorszenie wyposażenia pracowni szkół zawodowych. Prowadzone było kształcenie szerokopasmowe, z nadzieją, że absolwenci łatwiej znajdą pracę, zdobywając szczegółowe specjalizacje w toku pracy lub po krótkim przyuczeniu do przyszłego stanowiska pracy czy grupy zawodów. Tak rozumiane kształcenie stało się też kształceniem tanim, często teoretycznym, bez zaplecza w postaci specjalistycznych, drogich w utrzymaniu pracowni.

Nie można powiedzieć, ze kolejne reformy szkolnictwa zawodowego zakończyły się jakąś widowiskową klęską: nowe zakłady pracy zawsze znajdowały pracowników, przymuszonych wysokim bezrobociem, do szybkiego dokształcania się. Słyszymy jednak o powszechnym narzekaniu na nienadążanie szkolnictwa zawodowego za szybkim rozwojem nowych gałęzi produkcyjnych i usługowych. Internetowy serwis: Pracuj.pl podaje, ze wśród ofert pracy w II kwartale 2015 roku dwa pierwsze miejsca należą do branż : handel i sprzedaż oraz bankowość, finanse, ubezpieczenia; w budownictwie zaś poszukiwani są inżynierowie o wąskich specjalizacjach. Zawody te wymagają studiów wyższych! A co z osobami o skromniejszych predyspozycjach intelektualnych? Gdzie mają zdobywać konkretne umiejętności? Oczywiście w szkołach zawodowych, którym w ostatnich 20 latach znacznie utrudniano działanie! Dopiero popularność polskiego hydraulika na Zachodzie, narzekania pracodawców – zwróciły uwagę władz oświatowych na fakt, że brak nowocześnie kształconych specjalistów zahamuje rozwój gospodarki.

W Polsce, od co najmniej kilku lat, funkcjonuje mit, że tylko ukończenie wyższych studiów gwarantuje sukces zawodowy. Dziś modne jest zdobycie solidnego zawodowego wykształcenia niż zasilanie rzeszy bezrobotnych magistrów.

Fryzjerstwo, o którym od niedawna wiem więcej, cieszy się zainteresowaniem i uznaniem. Nauka nie pociąga za sobą bardzo dużych nakładów finansowych. W grę wchodzi raczej wykształcenie u uczniów cech charakteru, zdolności manualnych i wyobraźni, empatii dla klienta, by przewidzieć skutki swoich działań. Pieniądze są jednak ważne w kształceniu tak wąskiej specjalności - im więcej stanowisk do ćwiczeń, kompletnego wyposażenia w przybory do ćwiczeń – tym uczeń w czasie praktyki prędzej staje się profesjonalista.

W szkole, w której obecnie pracuję, uczniowie maja do dyspozycji pracownię elektryczno-elektroniczną oraz dwie pracownie fryzjerskie. Sale te są wyposażone w sprzęt, który umożliwia uczniom łączenie teorii z praktyką.

Niedostateczne nakłady finansowe na nowe pracownie specjalistyczne – to chyba największa bolączka kształcenia zawodowego naszych czasów. Innowacyjność przemysłu pociąga za sobą zmiany profilu kształcenia zawodowego w szkołach, a co za tym idzie - zmiany wyposażenia pracowni, tworzonych często przez szereg lat. I nie ma co liczyć na jakąkolwiek stagnację : szkoły zawodowe muszą nadążać z kształceniem w zawodach. . Dobrze, że Ministerstwo Edukacji Narodowej dostrzegło wreszcie problem kształcenia zawodowego : ustępująca minister ogłosiła obecny rok szkolny „Rokiem Szkół Zawodowych" i obiecała zasilić kasy wojewodów sumą 900 milio-

nów euro, m. in. na specjalne praktyki w zawodach, których najbardziej potrzebuje rynek pracy. To dobry kierunek działania, bo samo kształcenie w szkołach to dopiero początek przygotowywania specjalistów niezbędnych na współczesnym rynku pracy.

Joanna Skrobisz
– Nauczyciel języka polskiego
oraz przedmiotów zawodowych
w zawodzie fryzjer
w Zespole Szkół Rzemieślniczych

Jakich specjalistów poszukiwano w II kwartale 2015 r.?

Najwięcej ogłoszeń o pracę skierowano do specjalistów handlu i sprzedaży - ofert było 40 776 (37,2% udziału w ogólnej liczbie ogłoszeń). Na kolejnych miejscach uplasowali się specjaliści ds. obsługi klienta (19% udziału w ogólnej liczbie ogłoszeń), specjaliści ds. finansów (15,9% udziału w ogólnej liczbie ogłoszeń) oraz specjaliści ds. IT (13,9% udziału w ogólnej liczbie ogłoszeń).

Wśród pozostałych grup specjalistów największe wzrosty odnotowano w ogłoszeniach o pracę dla specjalistów HR/zasobów ludzkich (28,8% wzrostu rok do roku), pracowników produkcji (26% wzrostu rok do roku), inżynierów (17,1% wzrostu rok do roku) oraz logistyków (16,3% wzrostu rok do roku).

Specjaliści ds. handlu i sprzedaży

Najczęściej poszukiwano specjalistów zajmujących się sprzedażą usług profesjonalnych, dla tej specjalizacji odnotowano także bardzo duży przyrost liczby ogłoszeń – wyniósł on 37% (rok do roku). Przyrosty w granicach 25% zaobserwowano także dla specjalistów handlu specjalizujących się w motoryzacji, inżynierii oraz chemii/kosmetykach. Najwięcej pracy dla specjalistów ds. sprzedaży było, co nie dziwi, w branży handel i sprzedaż. Drugą branżą w której najłatwiej było omawianym specjalistom o pracę była branża finansowa, z której pochodziło 6 551 ogłoszeń skierowanych do handlowców i sprzedawców. Stały trend wzrostowy obserwowany już od ponad roku w branży budownictwo i nieruchomości przełożył się także na duże wzrosty w liczbie ogłoszeń skierowanych z tej branży do specjalistów handlu (rok do roku wzrost o 16%). Kolejną branżą, w której zaobserwowano zwiększenie liczby ogłoszeń dla pracowników zajmujących się sprzedażą jest przemysł ciężki z 11% wzrostem rok do roku.

Specjaliści ds. obsługi klienta

Głównymi pracodawcami dla specjalistów obsługi klienta są branże: handel i sprzedaż (6 519 ofert pracy, 17% wzrostu rok do roku), bankowość/finanse (3 544 ofert pracy) oraz przemysł ciężki (1 390 ofert pracy). Tak jak w przypadku specjalistów handlu, tak i dla pracowników obsługi klienta, największe wzrosty zaobserwowano w budownictwie i przemyśle ciężkim - były one rekordowe i wyniosły rok do roku, odpowiednio 53% i 50% procent.

Specjaliści ds. IT

Stale rośnie także zapotrzebowanie na specjalistów IT, przyrost rok do roku wyniósł 10,8%, w II kwartale 2015 r. skierowano do nich 15 214 ogłoszeń o pracę. Dla tej specjalności największy przyrost odnotowano dla stanowisk związanych z Administracją IT (19% rok do roku), a wśród nich, dla osób specjalizujących się w administrowaniu systemami. Także spory, bo 7% przyrost, nastąpił w obszarze stanowisk związanych z rozwojem oprogramowania, w tym najwięcej ofert skierowano do programistów.

Specjaliści ds. finansów

Dla specjalistów ds. finansów w II kwartale 2015 r. adresowano 17 439 ofert pracy, o 2% więcej ogłoszeń niż w analogicznym kwartale roku 2014. Wśród specjalistów bankowości największy przyrost nastąpił w obszarze bankowych analiz/ryzyka. Największe zapotrzebowanie w II kwartale 2015 r. było na księgowych, a największy, bo aż 30%, przyrost zapotrzebowania na ekspertów od analizy finansowej. W ubezpieczeniach najwięcej ofert pracy było dla osób specjalizujących się w ubezpieczeniach majątkowych.

Jakie branże zatrudniały w II kwartale 2015 r.?

Branża handel i sprzedaż

Jak wynika z danych branża handel i sprzedaż jest wciąż głównym pracodawcą, publikując w II kwartale 2015 r. o 4% więcej ofert pracy (w porównaniu z II kwartałem 2014 r.). Najwięcej ofert skierowano do specjalistów sprzedaży, obsługi klienta

(aż 20% przyrost rok do roku); poszukiwano także marketingowców, inżynierów oraz specjalistów odpowiedzialnych za łańcuch dostaw.

Branża bankowość /finanse/ubezpieczenia Branża budownictwo i nieruchomości

Jak wynika z analizy rynku budownictwa i nieruchomości w Polsce, branża ta osiąga coraz wyższy poziom zyskowności, co przekłada się na nastroje pracodawców. Choć nadal ostrożni, patrzą z coraz większym optymizmem w przyszłość, co widoczne jest w liczbie publikowanych przez tę branżę ofert pracy na Pracuj.pl (o 19,3 % więcej rok do roku). Pracodawcy z omawianej branży w II kwartale 2015 r. poszukiwali głównie inżynierów od elektroniki/elektryki, monterów/serwisantów oraz specjalistów ds. projektowania. Bardzo wzrosło zapotrzebowanie z tej branży na specjalistów budownictwa, aż o 27% wzrostu rok do roku, a w szczególności na osoby odpowiedzialne za budownictwo mieszkaniowe/przemysłowe. Widać także, że branża ta coraz intensywniej konsumuje owoce trwającej już kilka kwartałów odwilży – znacznie zwiększyło się w niej zapotrzebowanie na specjalistów ds. obsługi klienta (53% wzrostu rok do roku) oraz sprzedaży (16% wzrostu rok do roku).

Branże przemysł ciężki i lekki

Przemysł ciężki zanotował 17,4% wzrost zapotrzebowania na pracowników rok do roku. Największe wzrosty z tej branży dotyczyły pracowników produkcji, inżynierów – w tym głownie inżynierów odpowiedzialnych za konstrukcje/technologie, mechaników, monterów/serwisantów, elektronikę/elektrykę. Szukano także specjalistów ds. obsługi klienta oraz sprzedaży. W przemyśle ciężkim zatrudnienie zwiększały głównie branże produkcja maszyn i urządzeń oraz produkcja aut i części samochodowych.

Przemysł lekki odnotował porównywalny do przemysłu ciężkiego wzrost; wyniósł on 17,1% rok do roku. W przemyśle lekkim głównie zwiększały zatrudnienie branże: produkcja artykułów gospodarstwa domowego, produkcja artykułów poligraficznych, produkcja elektryczna i elektroniczna. Szukano głównie osób odpowiedzialnych za produkcję i optymalizację produkcji oraz inżynierów odpowiedzialnych za elektronikę/elektrykę, konstrukcję/technologię a także monterów i serwisantów. Również w tej branży zwiększono zapotrzebowanie na specjalistów ds. obsługi klienta i sprzedaży.

Wzrost liczby publikowanych na Pracuj.pl ofert pracy w II kwartale 2015 o 12,13% porównując rok do roku oraz o 5,6% porównując do I kwartału 2015 roku potwierdza stałe ożywienie na rynku pracy. Co więcej, liczba publikowanych ofert na Pracuj.pl drugi kwartał z rzędu przekroczyła 100 000. Tradycyjnie najbardziej poszukiwani pracownicy to ci odpowiedzialni za handel i sprzedaż, obsługę klienta, finanse i IT. Zarazem branża sprzedaż i handel oraz branża finansowa to główni pracodawcy, co trzecia oferta pracy pochodzi z jednej z tych branż.

Porównując do analogicznego okresu w 2014 roku dynamicznie wrasta zapotrzebowanie na pracowników produkcyjnych, budownictwa, inżynierów.

Wzrost zapotrzebowania na pracowników produkcyjnych i inżynierów ma w dużej mierze związek z ożywieniem w polskim przemyśle. Dobrą kondycję polskiego przemysłu potwierdza czerwcowy wskaźnik PMI, który kształtuje się na poziomie 54,3, jak i odnotowany na Pracuj.pl ponad 17% wzrost, porównując rok do roku, zapotrzebowania na pracowników z tej branży. Odnotowany przez nas prawie 19% wzrost, porównując rok do roku, zapotrzebowania na pracowników zgłoszony z branży budownictwo i nieruchomości również tłumaczy wzrost zapotrzebowania na pracowników budowlanych i inżynierów. Nasz barometr nastrojów pracodawców, czyli właśnie zgłaszane zapotrzebowania na pracowników, pokazuje, że branża budowlana ma się coraz lepiej. Potwierdzają to dane GUS, które pokazują co prawda ogólny klimat koniunktury w budownictwie na poziomie minus 2, ale to i tak jest jednym z najlepszych wyników od połowy 2011 roku.

W II kwartale br. na Pracuj.pl konto założyło prawie 220 000 nowych użytkowników, o prawie 40% więcej niż w II kwartale 2014 roku. W tym czasie użytkownicy Pracuj.pl wysłali również o 10% więcej aplikacji na oferty pracy. Pokazuje to, że Polacy uwierzyli, że sytuacja na rynku pracy jest na tyle dobra, że mogą starać się zmienić pracę na lepszą. Dodatkowo 27% wzrost zapotrzebowania na sprzedawców z obszaru motoryzacja czy 22% wzrost zapotrzebowania na sprzedawców z obszaru kosmetycznego może wskazywać również na coraz lepsze nastroje Polaków jako konsumentów.

Nadal systematycznie wzrasta też zapotrzebowanie na specjalistów ds. HR, ofert dla tych pracowników było o 12% więcej niż w minionym kwartale i aż o 28% więcej niż rok temu. Duże i dynamicznie zwiększane zapotrzebowanie na HR-owców odnotowujemy szczególnie w przemyśle, budownictwie, branży telekomunikacja i zaawansowane technologie, finansowej, a takie dane z reguły oznaczają planowane dalsze rekrutacje w tych branżach.

Zespół Szkół Rzemieślniczych w Szczecinie

Fach w ręku, dobra praca

Kształcenie zawodowe stanowi istotne ogniwo w systemie edukacji. Jeszcze niedawno niedoceniane o umniejszonym znaczeniu wśród szkół wybieranych przez młodzież i jej rodziców doprowadziła do tego, że rynek cierpiał na brak fachowców, a pracodawcy nie mogli znaleźć pracowników. Dzisiaj szkolnictwo zawodowe skupia się na wykształceniu dobrego, sumiennego, dobrze wykwalifikowanego i kreatywnego pracownika, który w przyszłości nie będzie miał problemów ze znalezieniem pracy, zgodnej z potrzebami i wymogami pracodawcy i społeczeństwa. Od jakości kształcenia zawodowego zależy sukces młodego człowieka na rynku pracy. Zajęcia praktyczne realizowane we współpracy z pracodawcami różnych branż dają możliwość poznawania nowoczesnych procesów technologicznych u boku zatrudnionych tam pracowników.

Zespół Szkół Rzemieślniczych w Szczecinie kształci uczniów, w całej gamie zawodów występujących w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego jednocześnie pobierają oni naukę w zakresie przedmiotów ogólnokształcących w szkole. Kończąc trzyletni cykl nauczania, uzyskują dwa istotne dokumenty – świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, dające możliwość dalszej nauki w szkole średniej, oraz dyplom zawodowy lub świadectwo czeladnika w rzemiośle. Świadectwo to daje możliwość podjęcia pierwszej pracy zawodowej. Dlatego przez cały okres nauki w naszej szkole uczniowie przygotowywani są do egzaminów kończących szkołę. Uczniowie uczęszczający do naszej szkoły muszą pogodzić zajęcia szkolne z zajęciami praktycznymi. W pierwszej klasie, są to dwa dni zajęć praktycznych i trzy dni nauki, w drugiej- trzy dni zajęć praktycznych dwa dni nauki, a w trzeciej- cztery dni zajęć praktycznych, a jeden dzień nauki szkolnej.

Rola i zadania stojące przede mną jako nauczycielem i wychowawcą szkolnym to nie lada wyzwanie. Nietypowe obowiązki, konieczność współdziałania z osobami odpowiedzialnymi za praktyczną naukę zawodu i z systemem kształcenia teoretycznego wymagają ustawicznego pogłębiania posiadanej wiedzy i unowocześniania metod jej przekazywania. Spoczywające na mnie zadania wychowawcy nie kończą się na weryfikowaniu frekwencji i zachowaniu swoich podopiecznych, ale to także sprawdzanie uczniów na praktycznej nauce zawodu, ciągły kontakt osobisty lub telefoniczny z pracodawcami i rodzicami. Oprócz dokumentów zwykłego wychowawcy dopilnować muszę jeszcze umów i badań lekarskich, a w momencie utraty lub braku zajęć praktycznych pomóc w ich znalezieniu. Zależy mi na każdym uczniu, na tym, aby osiągał sukcesy, nie tylko zawodowe. Staram się rozwijać jego wszelkie zainteresowania nawet te pozaszkolne. Dbam o ich zdrowie – promuję zdrowy styl, organizuję prelekcję i dużo z nimi rozmawiam, bo to wszystko w efekcie prowadzi do sukcesu. Wszystkie działania jakie podejmuję mają na celu dobro ucznia i wykształcenie go na dobrego fachowca. Nie jest to możliwe jeżeli sam uczeń tego chcieć nie będzie. Istotnym zadaniem jest również kształcenie młodzieży starszej, trudnej, pochodzącej z rodzin nisko sytuowanych, czasami dysfunkcyjnych którzy tym bardziej potrzebują uwagi i większego zainteresowania ze strony wychowawcy i pracodawcy.

W szkole zawodowej uczniowie stają się młodocianymi pracownikami, na których spoczywają już prawa i obowiązki. Początkowo trudno do tego przywyknąć, a wychowawca jest od tego, aby mu pomóc i zrozumieć zakres jego obowiązków. Oczywiście w teorii, ponieważ w praktyce to instruktor i pracodawca odpowiedzialny jest za jego postępy. Pomimo większej ilości obowiązków i odpowiedzialności związanej z nauką w naszej szkole widzę, że coraz większym zainteresowaniem cieszy się wykształcenie zawodowe, uczniowie stawiają na fach w ręku i dobrą pracę.

Katarzyna Jankowska
– nauczyciel wychowania fizycznego,
wychowawca
w Zespole Szkół Rzemieślniczych

Zespół Szkół Nr 8 w Szczecinie

Kształcenie zawodowe w systemie dualnym receptą na bezrobocie i szansą na pracę

W dzisiejszym globalnym świecie, w którym wymogi stawiane przed młodymi ludźmi ze strony rynku pracy są bardzo wysokie, model nauczania wypracowany w XIX wieku jest nieadekwatny i niewystarczający do osiągnięcia zamierzonych celów. Współczesna młodzież nie jest zainteresowana tradycyjną lekcją wykładową, podczas której jest jej przekazywana wiedza sensu stricto, a proponowane ćwiczenia nie mają charakteru praktycznego. Dziś uczniowie oczekują innowacyjnych, kreatywnych zajęć umożliwiających rozwijanie umiejętności, uczących radzenia sobie w sytuacjach wymagających podejmowania samodzielnych decyzji, planowania i przewidywania.

W roku 2014 wychodząc naprzeciw potrzebom pracodawców, w Technikum Zawodowym Nr 4 w Zespole Szkół Nr 8 w Szczecinie w zawodzie technik obsługi turystycznej wprowadzono innowacyjny system nauczania stosowany w wielu krajach Unii Europejskiej – system dualny. Jego głównym celem było rozwijanie kompetencji miękkich (opanowanie zdolności komunikacyjnych, umiejętność pracy w zespole, otwartość na zdobywanie nowych umiejętności i doświadczeń), kompetencji twardych (doświadczenia oraz aktualnej wiedzy) i znajomości języków obcych, czyli tych umiejętności, które pracodawcy wskazali jako niewystarczające. Głównym zamierzeniem tego innowacyjnego systemu było połączenie wiedzy szkolnej z nauką praktyczną.

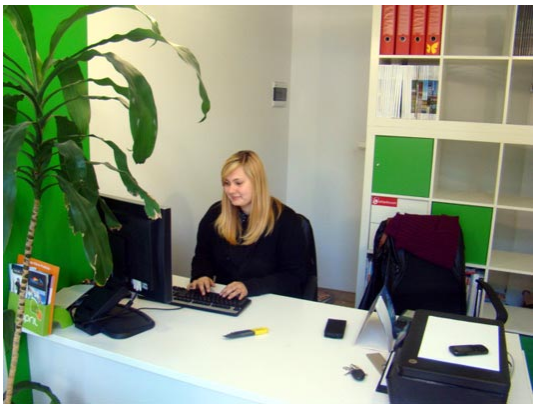

W Zespole Szkół nr 8 w Szczecinie podjęto decyzję, iż liczbę godzin przydzieloną na naukę zawodu należy rozdzielić na nauczanie szkolne oraz pragmatyczne – raz w tygodniu zajęcia odbywają się u pracodawcy w celu opanowania umiejętności praktycznych i dostosowania ich do wymogów rynku pracy. Najważniejszą cechą systemu dualnego jest przede wszystkim ścisła współpraca pomiędzy pracodawcami a nauczycielami, polegająca na korelacji systemu przedmiotowego z praktyczną nauką zawodu. System stwarza nie tylko lepsze warunki przygotowania młodzieży do wybranego przez nich zawodu, ale przede wszystkim wyposaża ich w praktyczne umiejętności pozwalające odnaleźć się na rynku pracy, bo ukazuje mechanizmy wykorzystania wiedzy zdobytej podczas zajęć dydaktycznych w zastosowaniu praktycznym. System dualny w kształceniu zawodowym uatrakcyjnia zdobywanie wiedzy i umiejętności, dodatkowo zwiększa ilość zajęć praktycznych oraz daje dostęp do nowoczesnych technologii. Pozwala także na bezpośrednie obcowanie z przyszłym miejscem pracy i zadaniami, jakie czekają młodzież po skończeniu edukacji.

Wprowadzone w Zespole Szkół Nr 8 nauczanie budziło wątpliwości i obawy, dziś jednak z całą pewnością stwierdzamy, że to była słuszna decyzja. Dotychczasowe doświadczenie nauczania w systemie dualnym pozwala nam powiedzieć, że żaden warsztat szkolny, centrum kształcenia praktycznego czy pracownie szkolne nie są w stanie zapewnić realnych warunków pracy uczniom oraz przygotować ich do realiów panujących na rynku pracy. Uczeń podczas praktyki u pracodawcy ma możliwość zapoznania się z nowoczesnymi technologiami, ma sposobność samodzielnej pracy, w czasie której poszukuje rozwiązań i rozwija swoją kreatywność. Wielu uczniów już po zakończeniu praktyk otrzymało propozycję podjęcia pracy podczas przerwy wakacyjnej, wielu znalazło zatrudnienie podczas weekendów i wielu z nich, dziś, siedząc w ławce szkolnej, wie, że otrzymując świadectwo dojrzałości

w czerwcu i zdobywając kolejne kwalifikacje w sesji zimowej 2016 r., ma zagwarantowane miejsce pracy.

System dualny sprawdził się także zdaniem pracodawców, którzy bardzo chwalą wzajemną współpracę. Uczniowie kształcący się w zawodzie technik obsługi turystycznej w Zespole Szkół Nr 8 dzięki temu innowacyjnemu systemowi nauczania, zapoznali się z realiami pracy i technologiami wykorzystywanymi na rynku krajowym, ale również na rynku międzynarodowym. Nasza młodzież po raz pierwszy we wrześniu tego roku (2015) miała możliwość ocenienia wagi praktycznej znajomości języka obcego oraz sprawdzenia swoich umiejętności podczas odbywania miesięcznej praktyki na terenie Niemiec w schroniskach młodzieżowych, gdzie nie tylko zapoznała się z obsługą klienta w języku obym, ale również poznała techniki pracy na rynku europejskim. Doświadczenie zawodowe zdobyte podczas praktyki stało się motywacją do nauki.

Dualny system kształcenia daje polskiemu szkolnictwu szansę nadążania za rzeczywistością i możliwość przygotowania uczniów do efektywnej pracy, ale przede wszystkim pozwala młodzieży w realnych warunkach odnaleźć się na rynku pracy i zwiększa szanse na zatrudnienie.

Joanna Menerska
– lider przedmiotów zawodowych
na kierunku technik obsługi turystycznej
w ZS Nr 8 w Szczecinie

WIRUALNE LABORATORIA – SUKCES INNOWACJI I PLATFORMA EDUBRIDGE W TECHNIKUM ZAWODOWYM NR 4 W ZESPOLE SZKÓŁ NR 8 JAKO SPOSÓB NA SKUTECZNE NAUCZANIE PRZYSZŁYCH LOGISTYKÓW

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczniów do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Aby absolwent mógł szybko i bezproblemowo odnaleźć się na tym rynku należy w procesie kształcenia zawodowego podejmować działania wspomagające rozwój, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Jak uczyć nowocześnie i skutecznie? Jak perfekcyjnie przygotować uczniów do egzaminu zawodowego? Jak łączyć teorię i praktykę? I wreszcie: jak przygotować przyszłych absolwentów ZS Nr 8 do bycia dobrymi pracownikami? Poszukując odpowiedzi na te pytania i mając na względzie dobro uczniów, nauczyciele logistyki podjęli współpracę przy dwóch projektach: „Wirtualne Laboratoria – sukces innowacji" i „EduBridge".

Podstawą funkcjonowania branży logistycznej są technologie informacyjno-komunikacyjne. Wychodząc naprzeciw wymaganiom rynku i powszechnej informatyzacji, uczniowie Zespołu Szkół nr 8, kształcący się w zawodzie technik logistyk uczestniczyli w innowacyjnym projekcie „Wirtualne laboratoria – sukces innowacji" organizowanym przez Wyższą Szkołę Logistyki i firmę L-Systems. Uczniowie uczyli się w oparciu o system iScala, który jest na co dzień wykorzystywany przez przedsiębiorstwa w zarządzaniu i wspomaganiu działalności gospodarczej (np. Scania, Energizer, Elektrolux). Uczniowie wcielali się między innymi w rolę pracowników działu zaopatrzenia, magazynu, sprzedaży, czy transportu i z wykorzystaniem profesjonalnego oprogramowania rozwiązywali zadania i problemy, przed jakimi

stają na co dzień prawdziwi pracownicy. Realizacja tego projektu pozwoliła łączyć teorię z praktyką i utrwalać dotychczas nabyte wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu problemów i wykonywaniu zadań typowych dla logistyka pracującego w jakimkolwiek zakładzie pracy. Udział w projekcie pozwolił uatrakcyjnić lekcje i zwiększyć efektywność nauki zgodnie ze starą zasadą dydaktyki "uczyć przez praktykę" oraz dał uczniom wiedzę możliwą do wykorzystania w późniejszej pracy zawodowej lub w dalszym etapie kształcenia.

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik logistyk skłania nauczycieli przedmiotów zawodowych do efektywnego wykorzystywania narzędzi informatycznych, które mają wspie-

rać proces dydaktyczny, aby skutecznie przygotować uczniów do zdobycia kwalifikacji zawodowych, jak również do przyszłej pracy zawodowej. Propozycją stanowiącą wypełnienie luki wśród narzędzi internetowych stosowanych w procesie dydaktycznym jest opracowana przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego platforma e-learningowa EduBridge. 1 października 2015 roku Technikum Zawodowe Nr 4 w Zespole Szkół Nr 8, po podpisaniu porozumienia o współpracy w zakresie prowadzenia platformy logistycznej EduBridge, zostało Partnerem Strategicznym projektu, a nauczycielki logistyki, p. Anna Zganiacz i p. Marta Adaszyńska, zostały konsultantkami merytorycznymi projektu.

Platforma EduBridge jest nowatorskim narzędziem internetowym (e-learningowym) ułatwiającym kształcenie oraz umożliwiającym przygotowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych do egzaminu w zawodzie technik logistyk zgodnie z obowiązującymi standardami egzaminacyjnymi, wspomaga pracę nauczycieli kształcących w zawodzie, m.in. poprzez:

• stały dostęp do aktualnych zasobów dydaktycznych,

• możliwość tworzenia sprawdzianów, zadań domowych czy też dodatkowych ćwiczeń na podstawie utworzonej bazy pytań i zadań,

• weryfikowanie postępów ucznia w nauce (w relacji nauczyciel – uczeń).

EduBridge to innowacyjny most edukacyjny e-learningowego nauczania logistyki w szkołach ponadgimnazjalnych, który pozwala na skuteczne i przyjazne łączenie profesjonalnej wiedzy logistycznej reprezentowanej przez Katedrę Logistyki Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego oraz ponadgimnazjalnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodzie technik logistyk. Projekt jest narzędziem wspomagającym przygotowanie uczniów do egzaminów zawodowych z kwalifikacji A.30, A.31 i A.32.

Wszystkie podejmowane przez nauczycieli ZS nr 8 w Szczecinie działania innowacyjne mają za zadanie sprzyjać rozwojowi ucznia, pomóc mu odnaleźć się na rynku pracy i przygotować go do pracy w nowoczesnym przedsiębiorstwie. Świat współczesnej wiedzy i nauki ciągle ewoluuje, aby dotrzymać mu kroku konieczne jest dokonywanie zmian w nauczaniu, bo przecież „Nie dla szkoły, lecz dla życia uczymy". I tę ideę wdrażamy w Zespole Szkół Nr 8.

Anna Zganiacz
– lider przedmiotów zawodowych | na kierunku technik logistyk w ZS Nr 8 w Szczecinie

Działania zawodoznawcze w I LO w Szczecinie

Matura – i co dalej?

Póki jesteśmy młodzi, wszystko jest przed nami.
(J. Słowacki)

Praca jest balsamem życia, praca jest źródłem cnót.
(J. G. Herder)

W szkole ponadgimnazjalnej, szczególnie o akademickim profilu kształcenia, działania zawodoznawcze skupiają się wokół doradztwa przyszłej drogi kariery, wspierania co do wyboru kierunku studiów. Wybór zawodu stanowi proces rozwojowy, są to decyzje na przestrzeni lat, nie powinny zatem być podejmowane spontanicznie, pod naciskiem rodziny czy nawet rówieśników. Na ten wybór wpływają czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia w rodzinie, doświadczenia z dzieciństwa. Dlatego tak ważne jest, by nie zostawiać z tą decyzją młodego człowieka i jego rodziców bez profesjonalnego wsparcia. Potrzeba usytuowania blisko ucznia adekwatnej pomocy, zwiększającej trafność decyzji edukacyjnych i zawodowych, minimalizującej koszty psychiczne (wynikające z niewłaściwych wyborów) i koszty materialne (związane z dojazdem do placówek specjalistycznych i poradni) wydaje się oczywista – szkoda, że nie dla wszystkich...

Kilka lat temu, dwie nauczycielki języka niemieckiego z I LO opracowały projekt wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, związanego z pomysłem utworzenia Szkolnego Ośrodka Kariery (SOK) w I LO w Szczecinie. Autorki wspomnianego programu wcześniej odbyły studia podyplomowe z zakresu Szkolnego Doradztwa Zawodowego. Ten autorski program wymagał jednak akceptacji urzędu, która pozwoliłaby stworzyć w I LO wspomniany SOK, dałby też szkole możliwość aplikowania o fundusze unijne w ramach programu operacyjnego ***„Kapitał ludzki"*** (realizacja priorytetu IX *„Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach"*, poddziałanie 9.1.2 – *„Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmiejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych"*). Realizacja tego priorytetu przewidziana została na rok 2008. Program zyskał akceptację Rady Pedagogicznej I LO, jednak nie wszedł do realizacji ze względu na brak środków: urząd nie wsparł tej nowatorskiej inicjatywy naszych pedagogów. Wielka szkoda, ponieważ trudno pomagać młodzieży w planowaniu ich przyszłości sporadycznie, od przypadku do przypadku. Takie działania nie obejmą wsparciem wszystkich uczniów. Szkoła ponadgimna-

zjalna (16-19 lat) to czas trudny, ostatni dzwonek, by poznać siebie, zdiagnozować własne zainteresowania, ale również określić swoje mocne i słabe strony, a także odpowiednio skonfrontować samoocenę z wymaganiami szkół wyższych i potencjalnych pracodawców. Warto, by uczniowie poznali takie pojęcia, jak: bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne. Powinni też nauczyć się, jak sobie radzić w sytuacji podjęcia pierwszej pracy czy adaptacji do nowych warunków. Autorki programu zwróciły uwagę, jak wielką rolę może odegrać włączanie rodziców w proces decyzyjny uczniów co do ich przyszłości. Wśród rodziców zawsze znajdziemy przecież przedstawicieli różnych zawodów, zatem młodzież mogłaby uzyskać informacje na temat interesujących ich profesji. I chociaż programu nie udało się zrealizować w formie planowanej przez autorki, wiele z propozycji zostało i tak wprowadzonych do działań wychowawców klas oraz szkolnego pedagoga.

Uczniowie I LO w studiu TVP Szczecin, udział w programie „Zawsze w piątek" (rok szkolny 2014/2015).

W I Liceum Ogólnokształcącym od lat systematycznie prowadzone są konsultacje zawodowe dla uczniów klas II i III przez psychologa – zawodoznawcę z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 pod kątem dokonania wyboru przedmiotów na maturze. Konsultacje pomagają również naszym maturzystom rozpoznać ich predyspozycje zawodowe, a także podpowiadają możliwości dalszego kształcenia.

Do udziału w lekcjach wychowawczych, prowadzonych przez pedagoga szkolnego lub wychowawcę, zapraszani są różni goście, np.: absolwenci, którzy odnieśli sukces (propagowanie dobrych praktyk), przedstawiciele ciekawych zawodów bądź studenci szczecińskich oraz ogólnopolskich szkół wyższych. Ponadto, wychowawcy przeprowadzają ankiety i kwestionariusze, by pomóc młodzieży w określeniu ich zainteresowań, także zawodowych. W obecnym roku szkolnym wszystkie klasy maturalne wzięły udział w warsztatach zawodoznawczych, przeprowadzonych przez studentów Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej. Największym zainteresowaniem cieszył się blok pt. ***„Matura, i co dalej?"***.

Uczniowie klas maturalnych w bieżącym roku szkolnym (kwiecień 2016) wezmą udział w Targach Edukacyjno-Zawodowych Vocation Szczecin 2016. Jest to przedsięwzięcie niemieckiego Instytutu Rozwoju Talentów, organizującego od sześciu lat takie inicjatywy dla regionu Szczecin w Prenzlau. Uczniowie podczas targów spotkają się z przedstawicielami polskich i zagranicznych uczelni, firm, przedsiębiorstw.

Nasza szkoła brała również udział w projekcie badawczym pt. *„Aspiracje edukacyjne i zawodowe młodzieży klas maturalnych województwa zachodniopomorskiego"*, zainicjowanym przez Wyższą Szkołę Humanistyczną Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie. Młodzież wypełniała ankiety na temat swoich zainteresowań i oczekiwań zawodowych oraz umiejętności prospołecznych, na podstawie których sporządzono raport zbiorczy, udostępniony szkole z opracowanymi wynikami.

I Liceum Ogólnokształcące stara się reagować rokrocznie na zmiany w ofercie edukacyjnej szczecińskich szkół wyższych i lokalnym rynku pracy również poprzez zmiany w profilach klas, a także nawiązanie współpracy z uczelniami obejmującymi patronatem określone klasy (m.in. Instytut Filologii Germańskiej, Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa). Dzięki temu młodzież ma szansę spotykać się z przedstawicielami wybranych zawodów i przyglądać ich pracy (np. klasy humanistyczne w roku szkolnym 2014/2015 uczestniczyły w nagrywaniu programów na żywo pt. "Zawsze w piatek" w studio TVP Szczecin, przyglądały się, jak powstają programy w Radio Szczecin, przyglądały się również rozprawom w sądzie szczecińskim). Natomiast w ramach przedmiotu *„podstawy przedsiębiorczości"* uczniowie uczą się, jak napisać CV, przygotować dokumenty związane z pracą czy zaprezentować siebie na rynku pracy.

Wybór uczelni i pierwszej pracy to poważna decyzja, najczęściej pierwsza aż tak poważna w młodym życiu naszych podopiecznych. Dlatego niezwykle istotne jest, by nie była przypadkowa, podyktowana impulsem lub pod czyimś naciskiem, dla kontynuacji zawodu obecnego w rodzinie. Od czego uczeń powinien zacząć? Co należy ustalić najpierw? Wydaje się, że przede wszystkim trzeba dowiedzieć się, na jakie zawody będzie zapotrzebowanie w przyszłości, jakie kompetencje szczególnie preferują pracodawcy, ale też jakie są zainteresowania i predyspozycje młodych ludzi.

Anna Kondracka-Zielińska
– dyplomowany nauczyciel języka polskiego I LO, dr nauk humanistycznych
Anna Marsula
– wicedyrektor I LO, pedagog, filolog języka rosyjskiego

Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 w Szczecinie

Sukcesy i porażki kształcenia zawodowego osób niepełnosprawnych intelektualnie

Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim jest typem niepełnosprawności, która przejawia się w funkcjonowaniu poznawczym, emocjonalnym i społecznym. Osoby z tą niepełnosprawnością charakteryzują się:

- zaburzeniami inteligencji, percepcji, myślenia i innych funkcji kognitywnych,
- zaburzeniami uczenia się, mowy oraz kompetencji społecznych,
- zaburzeniami afektywno emocjonalnymi.

Uczeń niepełnosprawny intelektualnie ma takie same możliwości w wyborze i kształtowaniu swojej ścieżki edukacyjnej jak uczeń pełnosprawny.

Uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 16 w SOSW nr 2 w Szczecinie maja możliwość zdobycia wykształcenia w następujących zawodach:

- kucharz,
- cukiernik,
- ogrodnik,
- krawiec,
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
- ślusarz,
- stolarz,
- sprzedawca,
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej,
- tapicer.

Uczniowie realizują tę samą podstawę programową co uczniowie szkół ogólnodostępnych i na koniec edukacji przystępują do takiej samej formy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Każda osoba, zdiagnozowana jako niepełnosprawna intelektualnie w stopniu lekkim, charakteryzuje się innym profilem rozwoju, co wyraża się różnym poziomem jej osiągnięć w zakresie różnych funkcji. My nauczyciele staramy się by proces edukacji był dostosowany do indywidualnych możliwości ucznia i pozwolił mu pokonać posiadane ograniczenia. Droga ta nie jest prosta. Młodzież ze względu na swoje deficyty trudno przyswaja wiedzę teoretyczną. Pamięć jest krótkotrwała i mechaniczna. Zaburzona jest koncentracja uwagi. Pojawiają się też trudności w zakresie motywacji do nauki szkolnej. W związku z tym uczniowie mają problem ze zdaniem części teoretycznej egzaminu zawodowego. Wydłużenie czasu egzaminu o 30 minut jest często niewystarczające, ponieważ uczniowie czytają wolno bez zrozumienia, nie potrafią analizować schematów, tabel, rysunków. Negatywne jest też podejście pracodawców do młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Niezbyt chętnie przyjmują naszą młodzież na zajęcia praktyczne, ponieważ funkcjonuje stereotypowy sposób postrzegania ich, jako osoby potencjalnie nie-

zdolne do pracy. A jak wiadomo zdobywanie umiejętności w naturalnym środowisku pracy jest niezwykle ważnym elementem kształcenia zawodowego. Proces edukacji jest także trudny, gdy niepełnosprawność jest wynikiem wpływu czynników patogennych środowiska rodzinnego. Brak wsparcia rodziny nie sprzyja aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży.

Misja naszej placówki to: *„Otoczyć troską i miłością każde dziecko, odnaleźć w nim to co dobre, pomóc zwalczyć słabości i przygotować do samodzielnego życia”*. Dążymy do tego, by stworzyć młodzieży jak najlepsze warunki do nauki. Wzbogacamy pracownie w nowoczesny sprzęt i urządzenia. Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi swoje kwalifikacje, by proces zdobywania wiedzy przez uczniów był jak najbardziej efektywny. Stąd też udział nauczycieli w projekcie *„Specjalne szkolnictwo zawodowe wobec technologii informatycznych”*, w trakcie którego zapoznano młodzież z korzystania z produktem finalnym projektu czyli portalem edukacyjnego www.zawodoweszkolnictwo.pl. Piszemy autorskie programy do kształcenia zawodowego. My *„zawodowcy specjalni”* staramy się by każdy mógł osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości. Organizujemy wiele konkursów szkolnych jak na przykład *„Najlepszy w zawodzie”*, który aktywizuje młodzież do doskonalenia zawodowego, rozwija pasje, zainteresowania.

Rywalizacja daje możliwość zaprezentowania swoich zdolności na forum szkoły. Do współzawodnictwa zawodowego zapraszamy również młodzież z innych placówek m.in. z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Szczecinie, SOSW w Pyrzycach, SOSW w Policach, Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Szczecinie. Od 5 lat jesteśmy organizatorem wojewódzkiego konkursu matematycznego dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych specjalnych. Każda edycja odbywa się pod innym hasłem np. matematyka w pracy, matematyka w kuchni, Szczecin w matematyce itp. Zmagania odbywają się w dwóch etapach: na poważnie i na wesoło. Wyłaniamy mistrza i wicemistrza rachunków, a w części na wesoło uczniowie wykonują zadania zawodowe związane z tematem przewodnim. W bieżącym roku szkolnym rywalizacja będzie odbywała się pod hasłem matematyka w podróży. Udało się raz zorganizować Konkurs matematyczny o zasięgu ogólnopolskim. Marzy nam się być gospodarzami na taką skalę każdego roku, niestety nie pozwala na to brak funduszy.

Nauczyciele w naszej placówce podczas pracy z uczniem starają się wykonywać jak najwięcej ćwiczeń praktycznych, gdyż na ich bazie nasza młodzież zdobywa nie tylko umiejętności zawodowe, ale również łatwiej zapamiętuje treści programowe. Systematyczna i wielokierunkowa praca z uczniem pozwala odkryć ich mocne strony i umiejętnie je wykorzystać odnosząc sukces. Przykładem może być nasza uczennica Katarzyna Orłowska, która w tym roku na II Międzynarodowych Mistrzostwa Polski w Szyciu zajęła II miejsce nagrodzone darmowym semestrem w Szkole Artystycznej w Krakowie. W zawodach uczestniczyli przedstawiciele z 16 różnych szkół, z kraju i za-

granicy. Nasze uczennice wywalczyły wyróżnienie dla Najlepszej Szkoły podczas Mistrzostw, nagrodzone 5 miejscami na kursach Haute Couture w Krakowie.

Praca z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie jest stałą inspiracją i wymaga od nas ciągłego dokształcania, poszukiwania nowych środków, form i metod dostosowanych do indywidualnych możliwości każdego ucznia oraz pokonywaniu ich słabych stron. Uważamy, że dobrze przygotowujemy uczniów do przyszłej pracy zawodowej. Zdawalność etapu praktycznego wynosi niemal 100 % na wszystkich kierunkach kształcenia. Pokazuje to, że osoby niepełnosprawne intelektualnie mogą z powodzeniem funkcjonować na otwartym rynku pracy. Badając losy naszych absolwentów wiemy, że znajdują pracę w wyuczonym zawodzie a także podnoszą swoje kwalifikacje na różnych kursach. Każdy uzyskany przez naszego absolwenta dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie to dla nas duży sukces i wielka satysfakcja.

Renata Karwowska
Magdalena Waśko
– nauczyciele przedmiotów zawodowych i zajęć praktycznych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 w Szczecinie

SOSW Nr 2 w Szczecinie

Kulinarna wędrówka dookoła świata…

Popularność programów kulinarnych, które pojawiły się w mediach spowodowała zainteresowanie naszych uczniów gastronomią. Coraz częściej młodzież, także z innych kierunków kształcenia niż kucharz zaglądała do mojej pracowni z zapytaniem, o możliwość organizacji zajęć gastronomicznych. I tak zrodził się pomysł warsztatów kulinarnych ***„Kuchnie świata”***. Napisałam program zajęć pozalekcyjnych do realizacji w roku szkolnym 2015/2016. **Główną ideą programu jest rozbudzanie i rozwijanie kulinarnych zainteresowań uczniów.** Pogłębianie wiedzy na temat technik i zasad sporządzania potraw z różnych stron świata oraz zachęcenie uczestników do czerpania radości ze wspólnego gotowania i spożywania posiłków. Zajęcia mają być niejako wędrówką przez poszczególne kraje, poznawanie charakterystycznych dla nich dań i odkrywanie ich smaków.

Naszą podróż zaczęliśmy od słonecznej Italii. Poznaliśmy dania, z których słyną poszczególne regiony Włoch. Odkryliśmy aromatyczne zioła, smak parmezanu. Przygotowaliśmy antipasti – pyszne bruschetty z pomidorami, mozzarellą i bazylią, sałatkę caprese. Zachwyciły nas włoskie pasty z sosem carbonara i bolognese. Zawitaliśmy obowiązkowo do Neapolu na tradycyjną pizzę Margheritę. Odnaleźliśmy niesamowitą przyjemności z tworzenia nowych kombinacji dodatków chrupiącej pizzy. Delektowaliśmy się słodyczą waniliowej panna cotty z sosem truskawkowym.

Zapachy naszych potraw roznoszą się po całym budynku szkoły i przyciągają ciekawskich wychowanków internatu. Te spotkania, to dobra integracja naszej młodzieży, bo w zajęciach uczestniczą uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Szkoły Przysposabiającej do Pracy z naszego ośrodka. Razem przygotowują dania i na zakończenie każdych zajęć wspólnie celebrują posiłek.

Warsztaty cieszą się dużym zainteresowaniem i na kolejnych pojawiają się nowi, chętni kulinarnych wrażeń, uczestnicy. Dla mnie nauczyciela, to ogromna satysfakcja widząc radość z szukania nowych smaków i cieszenie się uzyskanym efektem. Wszyscy zabierają przygotowane receptury potraw do domu i zapewniają, że przygotują raz jeszcze dla rodziny.

Myślałam, że ruszymy już w dalszą drogę. W końcu czeka na nas Francja z tartą, zupą cebulową i crémem brûlée. Hiszpania z paellą i Azja z całym bogactwem smaków. Okazało się jednak, że kuchnia włoska Kulinarna wędrówka dookoła świata…tak pobudziła kreatywność uczniów, że przynoszą znalezione w Internecie receptury i chcą jeszcze zostać, w tej niezwykłej krainie kojarzącej się z radością, miłością i słońcem.

Zatem, zaplanowana na ten rok szkolny podróż dookoła świata pewnie się nie skończy. Będziemy ją nadal kontynuować w przyszły roku szkolnym. W końcu podróże kształcą

Magdalena Waśko

– nauczyciel przedmiotów zawodowych na kierunku kucharz w SOSW Nr 2 w Szczecinie.

„Ekonomik Nr 1", a obecnie Zespół Szkół Nr 3 im. prof. Oskara Langego w Szczecinie

Stawiamy na nowoczesną bazę dydaktyczną i wykwalifikowanych, ambitnych i kreatywnych nauczycieli

„Ekonomik Nr 1", a obecnie Zespół Szkół Nr 3 im. prof. Oskara Langego w Szczecinie, to jedna z najstarszych szkół na Pomorzu Zachodnim. Historia szkoły rozpoczęła się w 1945 r.

Szkoła o bogatych tradycjach kształcenia zawodowego. Wykształciła wielu specjalistów w zakresie ekonomii, handlu wewnętrznego i zagranicznego, księgarstwa, administracji, turystyki. Absolwenci szkoły doskonale odnaleźli się na krajowym i europejskim rynku pracy.

Szkoła zawsze wychodziła naprzeciw potrzebom uczniów i ich przyszłych pracodawców, dlatego zmieniały się kierunki kształcenia, opracowywano nowe programy nauczania zindywidualizowane ze względu na profil szkoły i rynek pracy.

Szkoła zawsze stawiała na nowoczesną bazę dydaktyczną i wykwalifikowanych, ambitnych i kreatywnych nauczycieli.

Możemy się pochwalić kilkoma dobrze wyposażonymi gabinetami komputerowymi, pracowniami kształcenia zawodowego z nowoczesnymi maszynami i urządzeniami oraz przedsiębiorstwem symulacyjnym przystosowanym do kształcenia w różnych zawodach.

Młodzież może korzystać z biblioteki wirtualnej, pełnowymiarowej hali sportowej, siłowni.

Współpraca z przedsiębiorstwami, instytucjami, ośrodkami nauki i kultury wspomaga nas w procesie edukacji i wychowania.

Nasi uczniowie rozwijają swoje zainteresowania uczestnicząc w projektach unijnych, projektach realizowanych we współpracy z wyższymi uczelniami i innymi podmiotami.

Nauczyciele inspirują młodzież do uczestniczenia w olimpiadach, konkursach, turniejach, warsztatach zawodowych.

Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki dydaktyczne i kulturalne, konkursy, akcje i projekty wewnątrzszkolne rozbudzają w uczniach pozytywne wartości.

Uczniowie poznają arkana wiedzy zawodowej oraz otrzymują solidną podstawę wiedzy ogólnokształcącej , dlatego bez problemu zdają egzaminy zawodowe i maturalne oraz mogą kontynuować naukę na studiach wyższych.

Zawody podzielone są na kwalifikacje, potwierdzane odrębnie w ramach egzaminów zewnętrznych. Ponieważ w obrębie zawodów pokrewnych wymagane są często te same kwalifikacje, uczeń, którego, szkoła wyposaży w zestaw kilku kwalifikacji, będzie mógł wykonywać więcej niż jeden zawód. Absolwent, który ukończy szkołę, ale nie będzie mógł znaleźć dla siebie miejsca w tym zawodzie, będzie miał szansę dołożyć do swojego portfolio nową kwalifikację także po ukończeniu szkoły - do tego służyć będą kwalifikacyjne kursy zawodowe. Nasza szkoła jest w pełni przygotowana aby nasi uczniowie zdobywali kilka zawodów jednocześnie tzn. w trakcie jednego cyklu kształcenia.

Obecnie szkoła kształci w następujących zawodach:

– technik organizacji reklamy
– technik ekonomista
– technik logistyk
– technik cyfrowych procesów graficznych

*** technik ekonomista** daje obszerną wiedzę z zakresu ekonomii, ekonomiki przedsiębiorstw, rachunkowości, marketingu, techniki biurowej, kształci umiejętności niezbędne do funkcjonowania nowoczesnego przedsiębiorstwa (stosowanie strategii marketingowej, wykonywanie prac kalkulacyjnych, sporządzanie dokumentów, księgowych, prowadzenie negocjacji, stosowanie nowoczesnej techniki biurowej), przygotowuje do pracy w przedsiębiorstwach o różnych formach własności, bankach, firmach ubezpieczeniowych, biurach podatkowych i urzędach oraz do podejmowania własnej działalności gospodarczej.

*** technik logistyk** kształci umiejętności planowania i organizowania zadań logistycznych w zakresie różnorodnych środków transportu, przygotowuje do prowadzenia działalności gospodarczej z zakresu logistyki, spedycji krajowej i międzynarodowej, przygotowuje do uzyskania Certyfikatu w ramach Europejskiego Systemu Certyfikacji Logistyków w Polsce. Możli-

wość podjęcia pracy w działach logistyki wszystkich firm oraz w jednostkach samorządu terytorialnego na stanowiskach specjalisty ds. sprzedaży i prognozowania popytu, planowania zakupów, handlu elektronicznego, systemów informacyjnych wspomagających dystrybucję, logistyki miejskich usług infrastrukturalnych, planowania produkcji i zapasów, gospodarki materiałowej, transportu wewnętrznego, opakowań, gospodarki odpadami.

*** technik organizacji reklamy** kształci umiejętności tworzenia i edytowania grafiki cyfrowej, opracowywania ofert handlowych z zakresu sprzedaży usług reklamowych, prowadzenia badań rynkowych i reklamowych, dobierania środków i nośników reklamy w zależności od celu reklamy i branży towarowej, stosowania różnorodnych technik reklamowych, tworzenia tekstów i sloganów reklamowych, tworzenia reklamy wizualnej, tworzenia scenariuszy reklamy radiowej i telewizyjnej, organizowania sesji fotograficznych i filmowych na potrzeby reklamy, przygotowywania kampanii reklamowych, konferencji prasowych, działalności public relations, organizowania działalności wystawienniczej na targach i wystawach. Możliwość pracy w agencjach reklamowych /na stanowisku agenta reklamowego, account manager, copywriter, art designer/, agencjach public relations, działach marketingu i reklamy przedsiębiorstw produkcyjnych i handlowych, biurach ogłoszeń i działach promocji środków masowego przekazu, agencjach scenariuszowych, studiach graficznych, studiach produkcyjnych, agencjach ds. kontaktów z prasą i kształtowania opinii publicznej.

*** Zawód technik cyfrowych procesów graficznych** kształci umiejętności tworzenia i edytowania grafiki cyfrowej, stosowania programów komputerowych do przygotowywania publikacji, przygotowania mediów graficznych, stron www i publikacji multimedialnych, obsługi maszyn i urządzeń w procesie projektowania mediów graficznych, sporządzania dokumentacji realizowanych usług oraz dokumentacji przedsiębiorstwa poligraficzno-informatycznego, projektowania i realizowania procesów reprodukcyjnych, procedur kontroli jakości procesów i produktów graficznych. Możliwość podjęcia pracy w przemyśle poligraficznym, drukarniach cyfrowych, wydawnictwach, agencjach reklamowych, agencjach public relations, przedsiębiorstwach projektujących i programujących strony internetowe, opracowujących animacje, klipy filmowe oraz prezentacje multimedialne.

Dobrze wykwalifikowany absolwent, znajdujący zatrudnienie to dla nas satysfakcja i mobilizacja aby jeszcze lepiej kształcić nowe kadry dla przedsiębiorstw i instytucji.

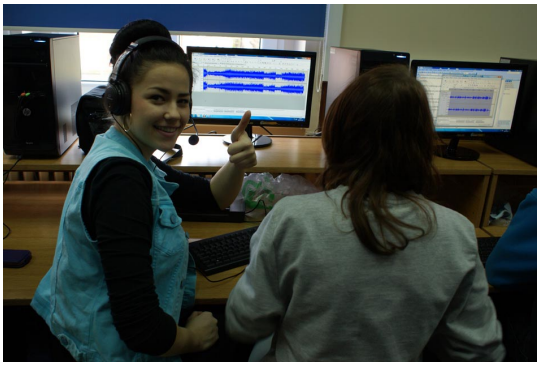

Kształcimy na potrzeby rynku pracy

Zespół Szkół Nr 3 im. prof. Oskara Langego dawniej Zespół Szkół Ekonomicznych Nr 1 istnieje na szczecińskim rynku oświatowym od 70 lat. Jest jedną z najstarszych szkół zawodowych w województwie zachodniopomorskim. Szkoła od początku swojego istnienia zawsze bardzo ściśle powiązana była z lokalnym rynkiem pracy, a zwłaszcza w ostatnich kilkunastu latach gospodarki wolnorynkowej. Współczesny rynek wymusza na szkołach zawodowych nieustanne zmiany i potrzebę permanentnej aktualizacji i dopasowywania treści zawodowych oraz unowocześniania na bieżąco bazy dydaktycznej. Te zmiany z kolei wymuszają na nauczycielach przedmiotów zawodowych potrzebę ciągłego doskonalenia się, aktualizacji wiedzy zawodowej i dostosowywania się do zmian w prawie oświatowym. Stąd wniosek, że nauczyciele uczący przedmiotów zawodowych mają bardzo dużo pracy związanej z podołaniem zmieniającym się wymaganiom.

Szkoła zgodnie z oczekiwaniami rynku podejmuje szereg działań, które pozwalają młodzieży łatwo wejść na rynek pracy albo założyć własną działalność gospodarczą. Młodzież pracuje (odbywa zajęcia) w firmie symulacyjnej, gdzie pracując w małych grupach rozwiązuje praktycznie problemy zawodowe, gospodarcze, podejmuje różne decyzje w zakresie zarządzania firmą. Przedsiębiorstwo symulacyjne jest to specjalnie sala odzwierciedlająca warunki prawdziwie funkcjonującego przedsiębiorstwa ze sprzętem biurowym, komputerami i oprogramowaniem niezbędnym dla danego zawodu. W trakcie zajęć z podejmowania działalności gospodarczej młodzież wybiera przedmiot prowadzonej działalności, zgodnie z kierunkiem w jakim się kształci, opracowuje kompletny biznes plan, sporządza symulacje finansowe na moment rozpoczęcia działalności i na okres do trzech lat funkcjonowania firmy. Młodzież rów-

nież przechodzi szkolenia w zakresie doboru i wykorzystania narzędzi marketingowych w konkretnej branży. Młodzi ludzie pracując w małych grupach kształtują kompetencje społeczne i interpersonalne oraz komunikatywność, które pracodawcy wskazują jako jedną z najważniejszych cech pracownika jak wskazuje raport z 2015 roku WUP-u „Potrzeby zatrudnieniowe zachodniopomorskich pracodawców w zakresie zawodów, kwalifikacji i umiejętności".

Szkoła współpracuje z wieloma przedsiębiorcami ze Szczecina i okolic w ramach organizacji praktyk zawodowych dla uczniów. Współpracujemy z przedsiębiorstwami z branży logistycznej, reklamowo – graficznej, drukarniami i przedsiębiorstwami handlowo – usługowymi. Utrzymujemy stałe kontakty z ponad 40 przedsiębiorcami, m.in. z agencjami reklamowymi „Arte", „Pepper Print", „Grafipol" oraz drukarniami „Soft Vision", „Krantom" czy „Cops Planet".

W ramach doskonalenia prozawodowych umiejętności u uczniów nawiązaliśmy współpracę z Uniwersytetem Szczecińskim oraz Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym. Młodzież naszej szkoły po zdaniu matury kontynuuje naukę na studiach wyższych. Często wybiera kierunki ekonomiczne, związane z transportem, logistyką, bankowością, marketingiem, grafiką jak również informatyką. Przeważnie wybór kierunku studiów powiązany jest z ukończonym kierunkiem w szkole średniej. W ramach wzmiankowanej współpracy młodzież ma możliwość pogłębiania wiedzy zawodowej poprzez uczestnictwo w różnych formach warsztatowych, seminaryjnych prowadzonych przez wykładowców uczelnianych. Ponadto studenci ww. uczelni i młodzież naszej szkoły wspólnie realizują projekty np. udział w Fresh Weeku czy nagranie spotu reklamowego promującego naszą szkołę i Uniwersytet Szczeciński.

Szkoła bardzo aktywnie zabiega również o fundusze z projektów unijnych, których zadaniem jest wyposażenie uczniów w dodatkowe kwalifikacje i umiejętności zawodowe, a szkołę w niezbędny sprzęt. W ramach działania 9.2. „Podniesienia atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego" uczestniczyliśmy w projektach „Kompetentny absolwent technikum", „Nowoczesna szkoła zawodowa – program wyposażenia absolwentów w kwalifikacje przydatne na rynku pracy" i „Nowoczesna szkoła zawodowa - wsparcie uczniów szkół zawodowych w uzyskiwaniu kwalifikacji". Młodzież naszej szkoły brała udział w zajęciach rozwijających umiejętności z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i przedsiębiorczości. Przeprowadzono zajęcia o nazwie „Moje pierwsze kroki w biznesie" i „Świadczenie usług turystycznych, graficznych, logistycznych". Specjalnie dla uczennic zorganizowano zajęcia przygotowujące młode kobiety do pełnienia funkcji kierowniczych na rynku pracy pod nazwą „Kobieta menadżer" oraz zrealizowano kursy z zakresu technologii informatycznych i przygotowujące do egzaminu na tytuł czeladnika w zawodzie wizażystki. Z kolei chłopcy mieli możliwość uczestniczenia w kursie na operatora wózków podnośnikowych z mechanicznym napędem podnośnika. Dla wszystkich uczniów pragnących zdobyć nowe kwalifikacje zorganizowano doradztwo zawodowe. Przeprowadzono również zajęcia rozwijające umiejętność konwersacji w języku obcym zawodowym kształcąc tym samym umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym.

W ramach projektów unijnych zorganizowano również praktyki dla młodzieży w branżach: reklamowej, graficznej i logistycznej. Uczniowie uczestniczyli także w wycieczce prozawodowej do Wrocławia.

Nasza szkoła jest dobrze przygotowana sprzętowo do realizacji zajęć z przedmiotów zawodowych. Posiadamy sale wyposażone w stanowiska komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem typu Corel, Photoshop oraz sprzęt wykorzystywany przez pracodawców w branży reklamowo – poligraficznej, np. ploter, rizograf, proofer cyfrowy. Jednakże trzeba zaznaczyć, że wielką bolączką szkół

zawodowych jest brak środków finansowych na unowocześnienie bazy sprzętowej i jej doposażenie. Sprzęt się starzeje i aby nadążyć za wymaganiami rynku trzeba go systematycznie wymieniać. I nie mówimy tu o 5 komputerach, ale w przypadku szkoły kształcącej w kierunkach graficznych o co najmniej 60 stanowiskach z najnowszym sprzętem obsługującym nowe wymagane programy graficzne.

Nauczyciele naszej szkoły uczący przedmiotów zawodowych starają się podnosić swoje praktyczne kwalifikacje m.in. korzystając z praktyk zawodowych w ramach projektu unijnego „Lepsze praktyki dla nauczycieli kształcenia zawodowego" i „Nauczyciel zawodu w praktyce". Starają się również

o zdobycie statusu egzaminatora przedmiotów zawodowych. Ponadto nauczyciele organizują konkursy i przygotowują z sukcesem młodzież do olimpiad i konkursów zawodowych m.in. „Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej", „Olimpiady Logistycznej", czy „Konkursu z Zakresu Rachunkowości". Pod kierunkiem nauczycieli uczących na kierunku „organizacji reklamy" uczniowie ZS Nr 3 corocznie przeprowadzają profesjonalnie przygotowane kampanie o tematyce społecznej, których adresatami są uczniowie naszej szkoły i uczniowie wybranego szczecińskiego gimnazjum. Młodzież tego kierunku aktywnie bierze udział i odnosi spektakularne sukcesy w konkursach zewnętrznych o ważnej tematyce społecznej np. konkursie organizowanym przez Komendę Policji w Szczecinie „Profilaktyka oczami młodzieży".

Przeprowadzana reforma szkolnictwa zawodowego jest wielkim wyzwaniem dla nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych jak i dla uczniów, którzy muszą się uporać się z nową formułą egzaminów zawodowych. Jak to zwykle bywa z nowym przychodzą nowe trudności. Brak podręczników, rozbudowana podstawa programowa to tylko niektóre bolączki nauczyciela „zawodowca". Kwestia braku podręczników do nauczania przedmiotów zawodowych jest bardzo dużym utrudnieniem w pracy nauczycieli zwłaszcza u nas w takich zawodach jak technik cyfrowych procesów graficznych, czy technik organizacji reklamy. Nauczyciele wykonują olbrzymią pracę, aby samemu dobrze przygotować się do zajęć i właściwie przygotować uczniów do egzaminu. Dowolność nazywania przedmiotów zawodowych przez szkoły na pewno nie ułatwiło rozwiązania tej kwestii, a wręcz wprowadziło zamieszanie nie tylko jeżeli chodzi o podręczniki ale i ustalenie różnic programowych dla uczniów przechodzących z jednej szkoły do drugiej. Nowy egzamin zawodowy sprawdza na ile uczeń opanował podstawę programową. Nowe podstawy niezaprzeczalnie są zbyt rozbudowane, to jedna uwaga. Druga dotyczy kwestii realizacji efektów z podstaw programowych. Efekty kształcenia w podstawie są podane zbyt ogólne w porównaniu do wymagań na egzamin. Żeby uzyskać dany efekt, można nauczyć ucznia np. 5 zasad, 10 albo 15. Nauczyciele gubią się tym bardziej, że w przypadku braku podręczników nie ma nigdzie podane jaka liczba tych zasad jest wymagana, żeby uczeń był dobrze przygotowany do egzaminu. Niby efekty są skonkretyzowane, ale gdzie kończą się umiejętności i wiedza które powinni posiąść uczniowie technikum? Z pewnością przydałby się wykaz literatury , żeby dać nauczycielom pewną granicę zwłaszcza górną do której powinni dostosowywać wymagania. W szkole jesteśmy już po pierwszych egzaminach z niektórych kwalifikacji i z obserwacji widzimy, że w wykazie literatury musiałyby się pojawić się również podręczniki akademickie. No właśnie i jak tu stworzyć granicę dla ucznia technikum gdy ktoś kto tworzy testy sięga po wiedzę akademicką? Gdy nie wiemy dokładnie jaki wykaz literatury jest obowiązkowy w przygotowaniu ucznia do egzaminu, oparcie podstawy na efektach powoduje rozbieżności w przygotowaniu uczniów. Przydałyby się również, nam nauczycielom uczącym przedmioty zawodowe, spotkania z twórcami podstaw programowych, co zdecydowanie umożliwiłoby wyjaśnienie niektórych wątpliwości związanych z ich realizacją.

Na przestrzeni 70 lat istnienia szkoły nie raz zmieniały się zawody, przedmioty, wymagania a pomimo tego szkoła nadal realizuje swój główny cel jakim jest przygotowanie zawodowe i wychowawcze młodzieży. Dowodem na to są kolejne pokolenia absolwentów z których możemy być dumni, którzy odnoszą sukcesy zawodowe i z sentymentem wspominają swoją szkołę i nauczycieli.

Jolanta Rychlicka
Beata Szpiczakowska

Dualne kształcenie zawodowe – rozporządzenie podpisane

Zdefiniowanie dualnego systemu kształcenia zawodowego – to główny zapis i cel podpisanego w sierpniu br. dokumentu-rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu.

Najistotniejsze zmiany to:

1. zdefiniowanie dualnego systemu kształcenia zawodowego, w którym podstawę prawną odbywania zajęć praktycznych u pracodawców może stanowić zarówno umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawarta pomiędzy młodocianym pracownikiem a pracodawcą, jak i umowa o praktyczną naukę zawodu, zawarta pomiędzy dyrektorem szkoły a pracodawcą przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu;
2. przyporządkowanie każdej z form praktycznej nauki zawodu do określonego typu szkoły;
3. określenie wymiaru zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców na zasadach dualnego systemu kształcenia;
4. zapewnienie pracodawcy możliwości wpływania na treści programu nauczania dla zawodu w zakresie zajęć praktycznych, które są u niego realizowane.

Rozporządzenie przekazano do podpisu ministrowi pracy i polityki społecznej.

Szefowa MEN podpisała również rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminów eksternistycznych.

Wprowadzone zmiany mają charakter porządkujący i dostosowujący do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357).

Departament Informacji i Promocji MEN

Przyszłość zawodowców – debata

Rok Szkoły Zawodowców spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem. Przeszło to nawet nasze oczekiwania – powiedziała minister edukacji.Joanna Kluzik-Rostkowska która wzięła udział w debacie ***„Przyszłość zawodowców”***. **Czy jesteśmy świadkami renesansu szkolnictwa zawodowego?** – na to pytanie odpowiadali uczestnicy debaty. Po raz pierwszy od lat więcej młodych chce zostać zawodowcami niż humanistami. Skąd ta zmiana, na ile wpłynął na nią ogłoszony przez MEN Rok Szkoły Zawodowców?

– *Rok Szkoły Zawodowców spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem. Przeszło to nawet nasze oczekiwania* – mówiła **Joanna Kluzik-Rostkowska**. – *Dyrektorzy szkół zawodowych byli nam bardzo wdzięczni za tę inicjatywę* – dodała.

Szefowa MEN tłumaczyła, że zdaje sobie sprawę, że szkoły zawodowe i technika są rożne. – *Mamy szkoły, takie jak ta w Swarzędzu, gdzie trzy osoby ubiegają się o jedno miejsce. Są też szkoły, które muszą się ubiegać o kandydatów* – mówiła.

– *Zaczęliśmy od rzeczy podstawowej. Stworzyliśmy Mapę Szkół Zawodowych, na której pokazaliśmy wszystkie szkoły zawodowe wraz z ich ofertą. Uruchomiliśmy proces zapoznawania się szkół z pracodawcami* – wyliczała szefowa MEN.

Z Mapy Szkół Zawodowych skorzystało prawie 43 tysiące unikalnych użytkowników. Za jej pośrednictwem pracodawcy zgłosili pięć tysięcy miejsc kształcenia praktycznego.

– *Przez wiele lat szkoły zastanawiały się czy ze swoją ofertą trafiają w oczekiwania rynku pracy. Rodzice kierowali się intuicją, a nie wiedzą, bo jej nie było. Okazywało się, że w zawodach niepotrzebnych kształcone jest np. 36 procent uczniów, a w potrzebnych – 2 procent* – mówiła Joanna Kluzik-Rostkowska.

Szefowa MEN przypomniała o kolejnej szansie na dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego – Nowej Perspektywie Finansowej UE. – *Są pieniądze u marszałków, m.in. na miejsca praktyk dla przedsiębiorców, dla praktykantów. Są tam też pieniądze na kształcenie nauczycieli* – mówiła. – *Wierzę w wolny rynek. I wierzę, że szkoły będą starały się być szkołami przyszłości* – dodała.

W trakcie debaty dyskutowano także na temat doradztwa zawodowego. – *Dzisiaj doradcami zawodowymi są najczęściej nauczyciele. To dobrze, bo znają ucznia. Jednak nie wszyscy z nich znają potrzeby rynku pracy* – powiedziała minister edukacji. – *Dobre doradztwo zawodowe jest niezbędne na poziomie gimnazjum* – dodała.

Podsumowując Rok Szkoły Zawodowców Joanna Kluzik-Rostkowska powiedziała: – *Mam przeświadczenie, że idziemy w dobrą stronę. Mam poczucie, że machina ruszyła.*

Departament Informacji i Promocji
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Partnerstwo technologiczne firmy DPS Software oraz Zachodniopomorskiego Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie w obszarze wdrażania rozwiązań CAD/CAM do dydaktyki.

Nowoczesne technologie w służbie kształcenia zawodowego

28 października 2015r. Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej ze Szczecina uczestniczyło w największej branżowej konferencji w Polsce, która odbyła się na Stadionie Narodowym w Warszawie pod szyldem **DPSForum2015**. Było to XIV spotkanie użytkowników **SolidWorks** oraz innych oprogramowań proponowanych w ramach portfolio firmy **DPS Software**. W sali edukacyjnej odbyła się pierwsza w Polsce konferencja **SolidWorks Education**. ZCEMiP reprezentował Pan Łukasz Śmigiel przedstawiając prace uczniów wykonane w pracowni 11W CNC CAD/CAM. Prezentacja dotyczyła zagadnień zastosowania oprogramowania **AlphaCAM** w dydaktyce.

Za zaproszenie na konferencję dziękujemy Panu Dariuszowi Żebrowskiemu specjaliście ds. edukacji z firmy **DPS Software** i jednocześnie liczymy na dalsza owocną współpracę.

Forum DPS2015 – Stadion Narodowy w Warszawie

Od lewej: Łukasz Śmigiel (ZCEMiP), Dariusz Żebrowski (DPS Software), Aleksander Doba (podróżnik roku 2015 wg National Geographic), Jarosław Ćwiek (dyr. Liceum Plastycznego w Nałęczowie).

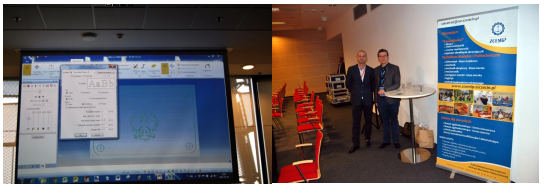

Poniżej prezentujemy artykuł o Zachodniopomorskim Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej, który pojawił się w broszurze zatytułowanej: „Co nowego w edukacji 2015/2016", który był przedstawiany uczestnikom pierwszej w Polsce konferencji Edukacyjnej. Oprócz ZCEMiP prezentowały się również m.in. Wojskowa Akademia Techniczna oraz Politechnika Świętokrzyska. ZCEMiP było jedyną placówką edukacyjną zaproszoną na **DPSForum2015** z województwa zachodniopomorskiego.

„Dzięki owocnej współpracy z firmą DPS Software staliśmy się posiadaczami Alphacam wersji Edukacyjnej. Jest to bardzo prosty i przejrzysty program CAM.

Polecam Alphacam wszystkim pasjonatom CNC"

mgr inż. Łukasz Śmigiel, opiekun pracowni CNC CAD/CAM w ZCEMiP

„Prace z programem Alphacam Education rozpoczęliśmy w 2013, program ten bez problemów został wdrożony do naszego Centrum Edukacji, a uczniowie bardzo szybko zaznajomili się z jego obsługą".

Alphacam Education w praktyce. Obróbka skrawaniem dla każdego inżyniera.

ZCEMiP – wyznacznikiem innowacyjności, Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej to nowoczesna szkoła, która od 10 lat nieprzerwanie kształci na kierunkach technik mechanik oraz technik mechatronik. Centrum specjalizuje się również w organizowaniu komercyjnych kursów przygotowujących do zawodu operatora i programisty maszyn CNC. Centrum może poszczycić się profesjonalną kadrą naukową oraz no-

woczesnym sprzętem i najwyższej klasy oprogramowaniem. Podstawą zachowania wysokich standardów nauczania oraz innowacyjności jest korzystanie z programu służącemu komputerowemu wspomaganiu wytwarzania CAM – Alphacam Education.

Szerokie zastosowanie Alphacam Education

Jeszcze do niedawna programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie kojarzone było ze żmudnym pisaniem tysięcy wierszy G-kodów. Metoda ta jest nie efektywna, ponieważ wymaga od programisty znajomości wielu komend, cykli oraz zmniejsza potencjał obrabiarki. W obecnej chwili nowoczesne placówki dydaktyczne oraz parki maszynowe funkcjonują w oparciu o systemy CAD/CAM, które integrują fazę projektowania z fazą wytwarzania. Stosowany w ZCEMiP **Alphacam Education** jest wszechstronnym Systemem CAD/CAM dla maszyn CNC, pracujących w różnorodnych branżach - zaczynając od meblarstwa, przez obróbkę metalu, kompozytów, arkuszy blach, aż do kamieniarstwa. Pozwala na tworzenie i obrabianie wszelkiego rodzaju elementów, od części 2D do złożonych komponentów wymagających obróbki 5-cioosiowej.

„Do momentu zakupu programu Alphacam Education korzystaliśmy z różnych programów do programowania obróbki CNC, gdzie programowaliśmy w sposób manualny. W czasie wystąpienia ewentualnej kolizji musieliśmy poprawiać G-kod i uruchamiać symulację od nowa. Alphacam Education daje nam nowe możliwości poprzez przejrzystą symulację Solid” – wyjaśnia Łukasz Śmigiel.

Program posiada kilka pakietów dostosowanych do konkretnych branż, które posiadają specjalizowane typy operacji obróbczych. Każdy moduł **Alphacam Education** posiada taki sam interfejs i środowisko graficzne – charakteryzujące się dużymi możliwościami projektowymi i prostą obsługą. Na co dzień podopieczni Pana Łukasza Śmigiela obsługują i programują w oparciu o program **Alphacam Education**, 3-osiową frezarkę HAAS MiniMill oraz tokarkę z panelem sterującym Sinumerik 808D.

Jak podkreśla specjalista CAM w ZCEMiP *„Olbrzymią zaletą stosowania programu Alphacam Education w odróżnieniu od programowania ręcznego jest jego przejrzysta wizualizacja oraz prosty sposób programowania procesu obróbki”.*

Wdrożenie rozwiązań CAM podstawą sprawnego funkcjonowania

ZCEMiP posiada wszystkie dostępne moduły programu Alphacam Education. Program ten pozwala importować niemalże wszystkie rodzajów plików CAD. Uczniowie Szczecińskiego Centrum Edukacji tworzą swoje projekty za pomocą programów SOLIDWORKS Education Edition oraz DraftSight, a następnie w błyskawiczny sposób importują je do Alphacam Education.

Moduł Alphacam Art

Moduł Art. jest to łatwy w użyciu moduł artystyczny umożliwiający prosty sposób przejścia od płaskiego rysunku lub szkicu do wysokiej jakości płaskorzeźby wraz ze ścieżkami narzędzia CNC. Dzięki technologii Vectric Aspire, Alphacam Art świetnie nadaje się do modelowania 3D oraz projektowania procesów frezowania i grawerowania takich obiektów jak: rzeźby dekoracyjne, ozdobne panele i drzwi, floresy, niestandardowe obiekty stolarskie, architektoniczne formy, znaki, elementy jubilerskie, a także statuetki i upominki.

„Naszym celem było wygrawerowanie tabliczki pamiątkowej z wykorzystaniem funkcji "Wstaw obraz". Jest to przydatna opcja umożliwiająca generowanie ścieżek narzędzia na podstawie trasowania uprzednio zaimportowanego dowolnego rysunku” – tłumaczy opiekun pracowni CAM – **Łukasz Śmigiel**

Unikalne komponenty 3D, które posiada Alphacam Art, znacznie ułatwiają pracę z istniejącymi modelami 3D, a także wspomagają projektowanie własnych kształtów 3D. Wykorzystując Alphacam Art, użytkownicy mogą łatwo i szybko przekonwertować szkice 2D, fotografie, rysunki i projekty graficzne wysokiej jakości, unikalne rzeźby i wzory. Alphacam Art został opracowany tak, aby zapewnić użytkownikom pełną funkcjonalność i kontrolę podczas projektowania modeli 3D i technologii CNC. Ponadto funkcjonalne zarządzanie komponentami pozwala użytkownikom na łatwą i interaktywną zmianę wielkości, pozycji, orientacji oraz właściwości materiału w dowolnym momencie. Dodatkowo Alphacam Education umożliwia rysowanie, obracanie oraz przesuwanie wskazanej geometrii.

Poniżej prezentacja zastosowania funkcji Wstaw obraz jako mapę, która umożliwia generowanie ścieżek narzędzia na podstawie kontrastu bieli i czerni wstawianej bitmapy.

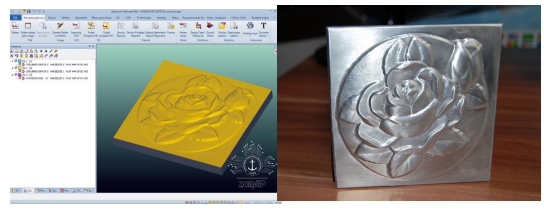

Zespół uczniów ZCEMiP zaimportował bitmapę przedstawiającą krakowskie sukiennice. Program automatycznie utworzył ścieżki, wystarczyło jedynie dobrać odpowiednie narzędzia oraz parametry obróbki a następnie przeprowadzić symulację.

„Program Alphacam Education dzięki przejrzystej symulacji pozwala optymalizować proces obróbki oraz umożliwia wykrywanie ewentualnych kolizji, dzięki czemu można zaoszczędzić czas oraz materiał przygotówki” – opowiada **Łukasz Śmigiel**

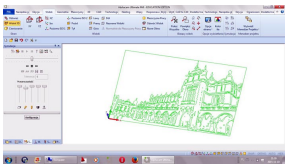
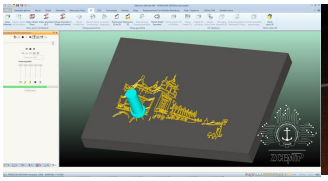

Dodatek Ewolwentowe Koło Zębate

Dzięki specjalnej opcji Ewolwentowe Koło Zębate powstał kolejny ciekawy projekt prowadzony przez podopiecznych Łukasza Śmigiela. Polegał on na wyfrezowaniu a następnie wygrawerowaniu statuetki o konturze koła zębatego. Ewolwentowe Koło Zębate to kolejna z niestandardowych aplikacji, która daje możliwość automatycznego tworzenia kół zębatych po wcześniejszym podaniu parametrów średnicy oraz ilości zębów. Program umożliwia bardzo szybkie rysowanie geometrii oraz wstawianie tekstu.

„Chcę, aby moi uczniowie jak najczęściej brali czynny udział w interesujących projektach. Program Alphacam Education daje im takie możliwości” – komentuje **Pan Łukasz**

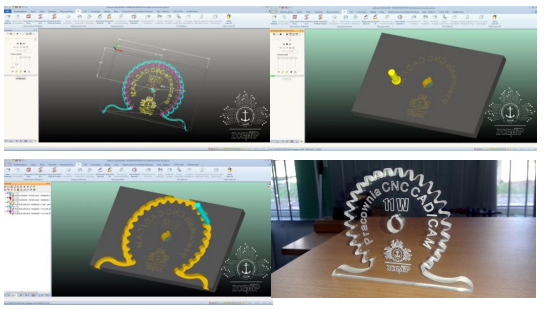

Moduł Frezowania

Podczas zajęć uczniowie zapoznawali się z modułem frezowania (Mill), oferuje on bogatą gamę 3,4 oraz 5-osiowych symultanicznych strategii obróbczych oraz daje możliwości ich dostosowania zarówno jeśli chodzi o obróbkę powierzchni jak również obróbkę brył. Moduł ten umożliwia frezowanie oraz grawerowanie w różnych materiałach. Dzięki programowi możemy w prosty sposób zdefiniować przygotówkę oraz poddać ją symulacji bryłowej. Podopieczni inżyniera Śmigiela wykonali a następnie zasymulowali obróbkę tabliczki pamiątkowej w stopie aluminium.

„Z racji posiadanej maszyny nasi uczniowie korzystają z obróbki w 3-osiach nie mniej jednak Alphacam umożliwia prosty sposób generowania ścieżek narzędzia w 4 a nawet 5 osiach” – mówi **Łukasz Śmigiel.**

Obróbka w Alphacam Education

Alphacam Education jest kompletnym rozwiązaniem CAD/CAM, które jest wykorzystywane przez szeroką gamę firm: począwszy od małych firm stolarskich, wykonujących zindywidualizowane wyroby, a skończywszy na dużych zakładach zajmujących się produkcją masową. System ten jest najlepszy w swojej klasie i złożył się na sukces tysięcy firm na całym świecie. Alphacam Education oferuje szereg specjalnych strategii do obróbki drzwi, okien, szaf, schodów czy płyt. Zarówno prosta futryna, jak i skomplikowane poręcze schodowe wymagające obróbki 5-osiowej mogą być wyprodukowane łatwo i szybko. Dzięki wysokiej funkcjonalności, Alphacam Education wychodzi naprzeciw potrzebom nawet najbardziej wymagających użytkowników.

Nieustanne doskonalenie oprogramowania zapewnia nie tylko dotrzymanie kroku zmieniającym się potrzebom użytkowników w całym przemyśle, ale także gwarantuje maksymalny zwrot inwestycji.

Ponadto **Alphacam Education** zawiera Microsoft Visual Basic dla aplikacji co pozwala na rozszerzenie funkcjonalności oprogramowania poprzez utworzenie **przez programistów niestandardowych dodatków i zautomatyzowanie pracy**.

„Mogę szczerze polecić program. Dzięki nawiązaniu współpracy z firmą DPS oraz zakupie programu Alphacam Education nasza placówka polepszyła swoje standardy, kształcąc wykwalifikowanych i profesjonalnych techników. Alphacam Education umożliwił nam łatwą i bardziej przejrzystą obróbkę elementów, dzięki czemu możemy wykonywać więcej interesujących projektów w naszej placówce”

– podsumowuje opiekun pracowni CNC CAD/CAM **Łukasz Śmigiel**

Artykuł o ZCEMiP przygotował:

Jan Dziewulski

– Specjalista CAM,DPS Software Sp. z .o. o.

www.dps-software.pl, www.dpstoday.pl

PROTOKÓŁ OBRAD JURY V OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU LITERACKIEGO NA LIST ODRĘCZNIE NAPISANY *„GDYBYM MÓGŁ COFNĄĆ CZAS…”*

Jury w składzie:
Katarzyna Chabowska
Rafał Podraza
Róża Czerniawska-Karcz (przewodnicząca)

w dniu 7 listopada 2015 r. po zapoznaniu się z nadesłanymi 185 listami w trzech kategoriach wiekowych, postanowiło nagrodzić i wyróżnić :

I kategoria wiekowa /10-12 lat/
I nagroda – **Patrycja Dziadek** (Bolesławiec)
II nagroda – **Karolina Chwała** (Bolesławiec)
III nagroda – **nie przyznano**
WYRÓŻNIENIE – 1. **Krzysztof Ostrowski** (Bolesławiec), 2. **Łukasz Żukowski** (Szczecin), 3. **Kacper Rościszewski** (Kruszyn)

II kategoria wiekowa /13-15 lat/
I nagroda –ex aequo
1.**Maja Siegień** (Bolesławiec)
2.**Miłosz Kozioł** (Bolesławiec
II nagroda – **nie przyznano**
III nagroda – **Roksana Białek** (Bolesławiec)
WYRÓŻNIENIE – 1.**Dominika Perdon** (Bolesławiec), 2. **Julia Łazik** (Stargard Szczeciński), 3. **Klaudia Miżdal** (Kraśnik Dolny)

III kategoria wiekowa /16 lat i więcej/
I nagroda – **Katarzyna Szopa** (Bolesławiec)
II nagroda – **Barbara Pankowska** (Bolesławiec)
III nagroda – **Julia Babijczuk** (Bolesławiec)
WYRÓŻNIENIE – 1. **Angelika Kwaśniewska** (Szczecin), 2. **Iwona Bura** (Płochocin), 3. **Natalia Kochanowska** (Trzebież)

Wśród nagrodzonych i wyróżnionych uwagę jury zwróciły listy z walorami kaligrafii – napisane piórem, starannym , czytelnym pismem, zgodnie ze wszystkimi regułami kaligrafii:

Uczestnicy, którzy wyróżnili się w kategorii kaligrafii:
Kategoria I:
1. **Patrycja Dziadek** (Bolesławiec),
2. **Krzysztof Ostrowski** (Bolesławiec),
3. **Karolina Chwała** (Bolesławiec),
4. **Krystian Hrynkiewicz** (Bolesławiec).

Kategoria II:
1. **Maja Siegień** (Bolesławiec) – I nagroda
2. **Klaudia Miżdal** (Kraśnik Dolny) – wyróżnienie
3. **Dominika Perdon** (Bolesławiec) – wyróżnienie
4. **Julia Łazik** (Stargard Szczeciński) – wyróżnienie

Kategoria III:
1. **Barbara Pankowska** (Bolesławiec) – I nagroda
2. **Iwona Bura** (Płochocin) – II nagroda
3. Natalia Kochanowska (Trzebież) – wyróżnienie
4. **Danuta Buryło** (Osiecznica) – wyróżnienie

Szczecin, 7.11. 2015 r.

Energa Sailing Szczecin 2015
Na lądzie i na wodzie

Jedną z form atrakcyjnych i bezpłatnych zajęć z potencjalnymi kandydatami na żeglarzy są prelekcje i spotkania w szkołach podstawowych, w ramach realizowanej przez ZOZŻ i Centrum Żeglarskie szczecińskiej edycji ogólnopolskiego Programu Energa Sailing Optimist 2015. Te spotkania – w październiku i listopadzie br. – odbywają się w 10 wytypowanych i zainteresowanych placówkach, w tym kolejno w SP 74, 14, 23, 65, 56, 41, 68, 10, 53 i 1. Podczas spotkań instruktorzy CŻ opowiadają dzieciom o tym, jak ciekawie i bezpiecznie można spędzać czas nad wodą i na wodzie, jak zachowywać się tam zimą i latem, jak i dlaczego żeglarze powinni dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo, wzorując się m.in. na najlepszych polskich żeglarzach sportowcach i olimpijczykach - patronach Programu: Agnieszce Skrzypulec, Zofii Klepackiej, Przemysławie Miarczyńskim czy Mateuszu Kusznierewiczu. Były też konkursy z nagrodami, zabawy i rozmowy. Niektórzy pierwszy raz w życiu zobaczyli Optymista i to z bliska!

Łącznie w spotkaniach uczestniczyć będzie blisko 800 dzieci, zachęcanych przez instruktorów CŻ do spróbowania swoich sił pod żaglami. Przy okazji wszystkie dzieci z chęcią słuchały o zdrowym - żeglarskim – stylu życia, i o doświadczeniach ich starszych kolegów – młodych sportowców. Kto wie, może któryś z uczniów za jakiś czas także zostanie mistrzem olimpijskim w jednej z dyscyplin żeglarskich i wodniackich, albo zostanie członkiem Kadry Energa Sailing?

Szczeciński Program Edukacji Wodnej i Żeglarskiej „Morze przygody – z wiatrem w żaglach”

Święto Niepodległości w Szczecinie…

…i kropla Bałtyku

„I póki kropla jest w Batyku,
Polskim morzem będziesz ty,
Bo o twe wody szmaragdowe
Płynęła krew i nasze łzy…”

(Słowa: Stanisław Rybka,
kompozycja: Feliks Nowowiejski)

Nawet dżdżysta pogoda nie zniechęciła tłumów szczecinian do udziału w różnych uroczystościach i manifestacjach, które odbyły się w radosne Święto Niepodległości, podobnie jak w całej Polsce, w nowej – lepszej – rzeczywistości politycznej. Jak wszędzie najwięcej zgromadziła najpierw msza św. za Ojczyznę, w Bazylice Archikatedralnej, a po niej, tuż obok, na Placu Orła, zebrali się uczestnicy piątego Szczecińskiego Marszu Niepodległości, z Porozumieniem Organizacji Patriotycznych na czele. Potem kilka tysięcy manifestujących przemaszerowało dalej, do popiersia Marszałka, idąc z biało-czerwonymi flagami, pod sztandarami m.in. Młodzieży Wszechpolskiej, Patriotycznego Szczecina i Patriotycznej Pogoni, niosąc gigantycznego Orła, Biało-Czerwoną i hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Skandowano – „Dumny Szczecin maszeruje!”, „Cześć i chwała bohaterom!”, „Armia Wyklęta – dziś Szczecin o was pamięta!”, czy „Biało-czerwone to barwy niezwyciężone!”. Rodzinnie – z harcerzami i wojskiem - było też na Wałach Chrobrego…

Jednym z ciekawszych i wyjątkowym akcentem morskiego Święta Niepodległości było jednoczesne wykonanie „Hymnu do Bałtyku” – dokładnie o godz. 11.11, przez uczestników imprezy w „Starej Rzeźni” w Szczecinie, oraz członków kół Ligi Morskiej i Rzecznej w kraju, m.in. w Gdyni, Cedyni i Ostrołęce, a także w Wiedniu, Londynie, Kanadzie, USA i Nowej Zelandii - transmitowane przez internet na stronę: www.starazeznia.szczecin.pl. To morsko-patriotycznie wydarzenie zainicjowała znana dziennikarka i żeglarka Mira Urbaniak, a wsparły ją Fundacja „Moja Łasztownia”, Miasto Szczecin, LMiR oraz Muzeum MW w Gdyni. Wykonanie „Hymnu” prowadziła Sylwia Fabiańska-Makuch, wraz z Chórem Uniwersytetu III Wieku. Impreza będzie już coroczna…

Wszędzie – w Szczecinie i w kraju – było biało-czerwono. Warto przypomnieć, patrząc na las narodowych flag, że symbolem morskiej i żeglarskiej Polski jest też Bandera Polska, będąca rodzajem flagi, wzbogaconej na białym polu wizerunkiem Orła Białego, któremu – po latach PRL-owskiego zniewolenia – przywrócono też królewską koronę (jak na zdjęciach). Taka bandera jest symbolem przynależności państwowej polskich jednostek morskich, przy zróżnicowaniu na banderę wojenną, handlową i sportową, a w żeglarstwie jeszcze banderę Polskiego Związku Żeglarskiego, Yacht Klubu Polski, czy ZHP. Pod takimi banderami ruszają z kraju i reprezentują nas w całym świecie okręty MW, nasze żaglowce szkolne i olbrzymia większość pełnomorskich jachtów, a także bałtyckie kutry rybackie, niestety w ostatnich latach z wyjątkiem praktycznie całej polskiej floty handlowej, której statki rejestrowane są po obcymi tanimi banderami, ze względu na niekorzystne polskie przepisy podatkowe…

Na szczęście prawie cały polski świat żeglarski pozostaję – jak dotychczas – pod Biało-Czerwoną, którą ślubuje się „godnie reprezentować”, którą „noszą” na morzu nasze jachty i żaglowce, którą tradycyjnie „stawia się” o godz. 8.00 rano a opuszcza o zachodzie słońca, i która jest też ceremonialnie podnoszona i opuszczana podczas otwarcia i zamknięcia sezonu, a potem od wiosny do jesieni powiewa nad naszymi marinami i przystaniami. Na morzu – obok Biało-Czerwonej – podnosi się też często odpowiednie proporce, klubowe, regatowe i inne, w tym np. proporzec Szczecina (jak na zdjęciu)…

Fotoreportaż patrz str. 35

Tekst i zdjęcia: ***Wiesław Seidler***

Święto Niepodległości w Szczecinie

W obiektywie
Wiesława Seidlera

Wystawa w Urzędzie Miasta

Szczeciński Program Edukacji Wodnej i Żeglarskiej *„Morze przygody – z wiatrem w żaglach”* To już 20 lat!!!